

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

Biuletyn Informacyjny

W NUMERZE:

Skrócony przewodnik po ustawie z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw	2
Stanowisko KRRiT z dnia 12 września 2006 roku w sprawie ochrony małoletnich widzów programów telewizyjnych	6
INFORMACJE	7
KRONIKA LEGISLACYJNA.....	8
Informacja o czasie wystąpień przedstawicieli rządu, prezydenta, partii politycznych i związków zawodowych w programach nadawców publicznych	9
Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 19 września 2006 roku w sprawie zmiany sposobu ustalania podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii.	12
Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku	14
Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 12 lipca 2006 roku w sprawie dokumentu „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”	15
Obraz programów lokalnych (na podstawie monitoringów prowadzonych w latach 2002 - 2005)	20
Udział w rynku, wielkość i struktura widowni TVP 1, TVP 2, Polsat, TV 4, TV Puls w drugim kwartale 2006 roku	24
System podziału środków abonamentowych na przykładzie wybranych państw Europejskich.....	28
Rozwój naziemnej telewizji cyfrowej w Wielkiej Brytanii Wspólnotowe podejście do procesu konwersji cyfrowej w telewizji naziemnej.....	33
Prace nad nowelizacją dyrektywy „O telewizji bez granic” - nowe podejście do regulacji usług audiowizualnych	42
DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA KRRiT PRZEGLĄD WYDARZEŃ MIĘDZYNARODOWYCH...	46
DECYZJE KRRiT	50
UCHWAŁY KRRiT	52
Posiedzenia KRRiT	54

Skrócony przewodnik po ustawie z dnia 16 lipca 1998 r.

Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw

(tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.) stan prawny na dzień 13 września 2006 r.

art. 65

ust. 1 Kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu wyborów i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem wyborów.

Kampania wyborcza rozpoczęła się 13 września 2006 r. i trwa do godziny 24.00 10 listopada 2006 r. (Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 września 2006 r. w sprawie zarządzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, rady m. st. Warszawy i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, Dz.U. z 2006 r. Nr 162, poz. 1149).

ust. 3 Od zakończenia kampanii wyborczej, aż do zakończenia głosowania zabronione jest zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów.

Od godz. 24.00 10 listopada 2006 r. do godz. 20.00 12 listopada 2006 r. w radiu i w telewizji nie może być prowadzona agitacja na rzecz kandydatów, bądź list kandydatów. Dotyczy to również rozmów z kandydatami i z osobami, które będą o kandydatach mówić lub komentować ich działalność.

art. 67

Bez uprzedniej zgody pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego zakazana jest każda forma agitacji wyborczej polegająca na organizowaniu wieców wyborczych kandydatów, rozpowszechnianiu programów wyborczych kandydatów lub komitetów wyborczych oraz ich materiałów propagandowych o charakterze reklamy rozpowszechnianej dla celów kampanii wyborczej za pomocą środków masowego przekazu, plakatów, broszur i ulotek o masowym nakładzie oraz infolinii o bezpłatnym dostępie.

Nadawca lub agencja reklamowa z nim współpracująca przyjmując do emisji audycje wyborcze, (reklamy, ogłoszenia dotyczące wyborów), powinna żądać od zleceniodawcy zgody pełnomocnika danego komitetu wyborczego na zlecenie takich emisji. Wskazane jest aby kserokopię pełnomocnictwa pozostawić w dokumentacji.

art. 69

W okresie od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania zabrania się podawania do publicznej wiadomości wyników przedwyborczych badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań wyborczych i wyników wyborów oraz wyników sondaży wyborczych przeprowadzanych w dniu głosowania.

Wyniki sondaży, o których mowa powyżej, mogą być publikowane w telewizji bądź radiu ostatni raz 10 listopada o godz. 24.00, a kolejne 12 listopada po godzinie 20.00.

art. 74

Informacje, komunikaty, apele i hasła wyborcze, ogłaszane w prasie drukowanej lub w telewizji bądź radiu na koszt komitetów wyborczych, partii politycznych lub organizacji popierających kandydatów, a także na koszt samych kandydatów, muszą zawierać wskazanie przez kogo są opłacane i od kogo pochodzą. Odpowiedzialnym za umieszczenie tego wskazania jest redaktor w rozumieniu przepisów Prawa prasowego.

Na nadawcy ciąży odpowiedzialność za oznakowanie przekazów wyborczych zgodnie z powyższym zapisem. Ustawa czyni redaktora odpowiedzialnym za umieszczenie wymaganego wskazania. Prawo prasowe stanowi, iż „Redakcją kieruje redaktor naczelny” (art.25 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe).

art. 76

ust. 1. Komitetom wyborczym, których listy kandydatów zostały zarejestrowane, przysługuje, w okresie od 15 dnia przed dniem wyborów do dnia zakończenia kampanii wyborczej, prawo do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych przez terenowe oddziały „Telewizji Polskiej – Spółka Akcyjna” i przez spółki publicznej radiofonii regionalnej, zwane dalej „Telewizją Polską” i „Polskim Radiem”, na ich koszt.

ust. 2. Łączny czas nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych wynosi w każdym programie regionalnym Telewizji Polskiej 15 godzin i w każdym programie regionalnym Polskiego Radia 20 godzin.

ust. 3. Przez pojęcie nieodpłatnego rozpowszechniania rozumie się zarówno rejestrację i emisję wystąpień przedstawicieli komitetów wyborczych bądź kandydatów na radnych, jak i rejestrację oraz emisję audycji wyborczych przygotowanych przez komitety wyborcze.

ust. 4. Podział czasu antenowego pomiędzy uprawnione komitety wyborcze jest dokonywany proporcjonalnie do liczby zarejestrowanych list kandydatów w okręgach, na obszarze emitowania audycji wyborczych.

ust. 5. Czas antenowy przysługujący jednemu komitetowi wyborczemu nie może być odstępowany innemu komitetowi wyborczemu.

art. 77

ust.1. Podziału czasu antenowego, według zasad, o których mowa w art. 76 ust. 4, dokonują właściwi dyrektorzy oddziałów Telewizji Polskiej i prezesi zarządów spółek Polskiego Radia na podstawie wniosków uprawnionych komitetów wyborczych.

ust.2. Na ustalenia dotyczące podziału czasu antenowego komitetom wyborczym przysługuje skarga do komisarza wyborczego właściwego ze względu na siedzibę oddziału Telewizji Polskiej lub Polskiego Radia. Skargę wnosi się w terminie 48 godzin od dokonania ustalenia. Komisarz wyborczy rozpatruje sprawę niezwłocznie i wydaje postanowienie. Na postanowienie komisarza wyborczego nie przysługuje środek zaskarżenia.

ust. 3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, w drodze rozporządzenia, określi po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą tryb postępowania w sprawach podziału czasu nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych, sposób przygotowania i emisji tych audycji oraz sposób upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych.

art. 78

ust.1. Komitetom wyborczym, które zarejestrowały listy kandydatów w ponad połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw, przysługuje również prawo do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w programach ogólnokrajowych Telewizji Polskiej i Polskiego Radia.

ust.2. Łączny czas nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych wynosi 15 godzin w Telewizji Polskiej i 20 godzin w Polskim Radiu.

ust.3. Przepisy art. 76 i 77 stosuje się odpowiednio.

ust.4. W czynnościach związanych z wykonywaniem uprawnień wynikających z ust. 1 komitet wyborczy reprezentuje pełnomocnik.

UWAGA:

Zapisy zawarte w art. 76, 77, 78 dotyczą wyłącznie nadawców publicznych

art. 79

ust. 1. Niezależnie od czasu przyznanego na nieodpłatne rozpowszechnianie audycji wyborczych każdy komitet wyborczy może, w okresie od 15 dnia przed dniem wyborów do dnia zakończenia kampanii wyborczej, odpłatnie rozpowszechniać audycje wyborcze w programach publicznych i niepublicznych nadawców radiowych i telewizyjnych.

Od godz. 00.00 28 października do godz. 23.59 10 listopada nadawca może emitować płatne audycje wyborcze. Z przepisu wynika, że do 28 października nadawca nie może emitować płatnych audycji wyborczych.

ust. 2. Publiczni nadawcy nie mogą odmówić rozpowszechniania, na jednakowych warunkach dla wszystkich komitetów wyborczych korzystających z uprawnienia wynikającego z ust.1, audycji wyborczych, o których mowa w ust.1.

Przepis jednoznacznie obowiązuje nadawców publicznych do emisji zleconych przez komitety płatnych audycji wyborczych i jednakowego traktowania wszystkich komitetów wyborczych.

ust. 3. Wysokość opłat pobieranych za rozpowszechnianie audycji wyborczych, o których mowa w ust.1 nie może przekraczać stawek pobieranych za reklamy i musi być ustalana według cennika obowiązującego w dniu zarządzenia wyborów.

Przepis określa maksymalną stawkę pobieraną za audycje wyborcze. Nie mogą być one wyższe niż w cenniku obowiązującym w dniu 13 września 2006 r. Jeżeli u nadawcy obowiązują rabaty umieszczone w cenniku, również musi je stosować do audycji wyborczych.

ust. 4. Do audycji, o których mowa w ust.1, stosuje się przepisy o działalności reklamowej w programach telewizyjnych i radiowych z zastrzeżeniem ust. 5.

ust. 5. Czas przeznaczony na rozpowszechnianie odpłatnych audycji wyborczych nie jest wliczany do ustalonego odrębnymi przepisami dopuszczalnego wymiaru czasu emisji reklam.

*Odpłatne audycje wyborcze podlegają ograniczeniom dotyczącym reklamy, które są zawarte w ustawie o radiofonii i telewizji, rozporządzeniach KRRiT i w innych szczegółowych aktach prawnych obowiązujących nadawcę. (np. konieczność wpisania do ewidencji wyemitowanych reklam, oznaczenie słowem „reklama” lub „ogłoszenie”, emitowanie zgodnie z zasadami przerywania audycji). Jedyne ograniczenie, które nie obowiązuje w okresie kampanii wyborczej to ograniczenie czasu emisji reklam. **Odpłatne audycje wyborcze nie są zaliczane do obowiązującego nadawcę limitu reklamowego.***

*****

Ponadto w czasie wyborów samorządowych obowiązują przepisy zawarte w ustawie z dnia 20 czerwca 2002 roku o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz.U. 113 poz.984). Określa ona między innymi:

Art.1

ust. 1. Ustawa określa zasady i tryb bezpośredniego wyboru wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

ust. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o wójcie, należy przez to rozumieć także burmistrza i prezydenta miasta.

Art.2

ust. 2. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1998r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz.602 i Nr 160, poz.1060 z 2001 r. Nr 45, poz.497 i Nr 89, poz.971 oraz z 2002r. Nr 23 poz. 220)

Dotyczy to między innymi płatnych audycji wyborczych, które powinny być emitowana zgodnie z zasadami zawartymi w ustawie Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

Art.23

ust. 1. Komitetom wyborczym, których kandydaci na wójta zostali zarejestrowani, przysługuje w okresie od 15 dnia przed dniem wyborów do dnia zakończenia kampanii wyborczej prawo do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w programach regionalnych telewizji publicznej i publicznego radia na ich koszt.

ust. 2. Łączny czas nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych wynosi w każdym programie regionalnym telewizji publicznej 2 godziny i w każdym programie regionalnym publicznego radia 4 godziny.

ust. 3. Podział czasu antenowego pomiędzy uprawnione komitety wyborcze jest dokonywany proporcjonalnie do liczby zarejestrowanych kandydatów na wójtów na obszarze emitowania audycji wyborczych.

ust. 4. Czas audycji wyborczych komitetów wyborczych, o których mowa w ust.1, może być łączony w tym samym programie regionalnym, na wniosek pełnomocnika komitetu wyborczego, z czasem audycji wyborczych przysługującym temu samemu komitetowi z tytułu udziału w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Wniosek w sprawie połączenia czasu audycji wyborczych składa się najpóźniej w 20 dniu przed dniem wyborów dyrektorowi oddziału Telewizji Polskiej lub prezesowi zarządu spółki Polskiego Radia, właściwym dla programu regionalnego, w którym łączne audycje wyborcze mają być rozpowszechniane.

ust. 7. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określa, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, tryb postępowania w sprawach podziału czasu nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych, sposób przygotowania i emisji tych audycji oraz sposób upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych.

Opracowano w Departamencie Reklamy
Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Stanowisko KRRiT z dnia 12 września 2006 roku w sprawie ochrony małoletnich widzów programów telewizyjnych

Ustawa o radiofonii i telewizji art. 18 ust. 4-5b oraz rozporządzenie KRRiT z 23 czerwca 2005 r. określają obowiązki nadawców telewizyjnych w zakresie ochrony małoletnich widzów. Realizując swe ustawowe zadania KRRiT przeprowadziła w marcu 2006r. tygodniowy całodobowy monitoring 4 programów telewizyjnych w celu kontroli wykonywania tych obowiązków przez nadawców. Był on powtórzeniem kontroli przeprowadzonej w 2005 roku, której wyniki były niepokojące. Podobnie jak poprzednio, monitoring w 2006 r. objął programy największych polskich nadawców telewizji naziemnej: dwóch nadawców publicznych (TVP 1 i TVP 2) oraz dwóch nadawców koncesjonowanych (POLSAT i TVN). Wyniki monitoringu wykazały powtórnie liczne przypadki naruszania obowiązujących przepisów ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT. Stwierdzono, że po upływie 7 miesięcy od momentu wejścia w życie rozporządzenia KRRiT nowy system kwalifikowania i oznaczania audycji i innych przekazów został przez największych polskich nadawców telewizyjnych wprowadzony głównie od strony formalnej, natomiast sposób dokonywania merytorycznej kwalifikacji audycji do odpowiednich kategorii wiekowych budzi poważne zastrzeżenia. W wielu przypadkach stwierdzono stosowanie praktyki zaniżania kategorii wiekowych, pozwalające przesuwając na godziny wcześniejsze emisje audycji, które prawidłowo zakwalifikowane powinny być nadawane, bądź to po godzinie 20.00 (z kwalifikacją „od lat 16”), bądź to po godz. 23.00 (z kwalifikacją „od lat 18”). Nasuwa to podejrzenie o świadomą manipulację systemem klasyfikacyjnym dokonywaną kosztem zdrowia psychicznego i moralnego małoletnich widzów. Przypadki takie podważają wiarygodność wprowadzonego przez ustawodawcę systemu ochrony małoletnich i ostrzegania widzów oraz ograniczają jego praktyczną przydatność dla rodziców i wychowawców. Zaniepokojenie KRRiT budzi zwłaszcza błędne i zagrażające dzieciom kwalifikowanie przez nadawców do kategorii „od lat 12” wielu audycji – w tym rozmaitych sensacyjnych paradokumentów – zawierających jednostronny obraz świata pełnego kłamstw, przemocy, występków i zbrodni, których odbiór wymaga większej dojrzałości psychicznej i intelektualnej, niż dysponują przeciętnie dzieci w tym wieku i które poprzez to stanowią istotne zagrożenie dla zdrowia psychicznego i moralnego małoletnich widzów. Innego rodzaju częstym błędem jest fakt nadawania przez nadawców audycjom cyklicznym

2

(szczególnie serialom oraz niektórym audycjom typu talk show), stałej kwalifikacji wiekowej bez względu na zawartość danego odcinka cyklu, podczas gdy poszczególne odcinki często zasadniczo różnią się treściowo i wymagają każdorazowo odrębnej kwalifikacji. Monitoring wykazał też przypadki błędnej, tj. zaniżonej kwalifikacji niektórych filmów fabularnych.

Stwierdzono również manipulację zwiastunami audycji. Polegała ona na promowaniu audycji zwiastunami w ogóle nie oznakowanymi lub oznakowanymi niższą kategorią wiekową niż kwalifikacja nadana samej audycji.

W związku z powyższym KRRiT oświadcza, iż nie będzie tolerować przypadków naruszania przez nadawców obowiązujących przepisów chroniących dzieci i młodzież.

KRRiT ostrzega, że we wszystkich takich przypadkach będzie stosować, zdecydowanie i konsekwentnie, w sposób szerszy niż miało to miejsce dotychczas, sankcje przewidziane ustawą o radiofonii i telewizji (art. 53, ust. 1).

Jednocześnie KRRiT wyraża nadzieję, iż niniejsze stanowisko stanie się dla wszystkich nadawców telewizyjnych bodźcem do krytycznej autorefleksji nad dotychczasową praktyką oraz do niezwłocznego podjęcia konkretnych działań celem jej zmiany w poczuciu odpowiedzialności za zdrowie i prawidłowy rozwój małoletnich widzów.

Przewodnicząca
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

INFORMACJE

Krajowa Rada Radiofonii Telewizji przyjęła dokument pt. „Raport otwarcia: Radio i telewizja w Polsce – raport o stanie rynku”. Opracowanie to powstało w odpowiedzi na uchwałę Senatu RP z 24 maja 2006 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania KRRiT za rok 2005, w której Senat zobowiązuje KRRiT do przedłożenia raportu otwarcia (dokument dostępny jest na stronach internetowych KRRiT).

Jedną z nagród specjalnych na XXXI Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni ufundowała Krajowa Rada Radiofonii Telewizji. Podczas gali festiwalowej Przewodnicząca KRRiT pani Elżbieta Kruk wręczyła nagrodę specjalną twórcom filmów „Co słonko widziało” w reżyserii Michała Rosy i „Statyści” w reżyserii Michała Kwiecińskiego.

7 września 2006 roku Przewodnicząca KRRiT pani Elżbieta Kruk zainaugurowała posiedzenia Rad Programowych Telewizji Polskiej SA i Polskiego Radia SA. Obie rady wyłoniły swoich przewodniczących; zostali nimi: pani Janina Jankowska (w TVP) i pani Małgorzata Bartyzel (w Polskim Radio).

21 lipca 2006 roku Sejm przyjął sprawozdanie z działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w 2005 roku. Uchwała została opublikowana w Monitorze Polskim nr 51, poz. 549.

KRONIKA LEGISLACYJNA

W Dzienniku Ustaw nr 94 z 5 czerwca 2006 roku ukazało się:

Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 17 maja 2006 roku w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczenie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2007 r. (poz. 656), które weszło w życie 20 czerwca 2006 roku.

Rozporządzenie ustala opłaty abonamentowe za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w roku 2007. I tak użytkownik za korzystanie z odbiornika radiofonicznego zapłaci 5,30 zł za jeden miesiąc, natomiast w przypadku używania odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego kwota ta będzie wynosić 17,00 zł. Akt reguluje zniżki dla tych osób, które uiszczają opłaty abonamentowe za okres dłuższy niż miesiąc. W roku kalendarzowym 2007 wynosić one będą za używanie odbiornika radiofonicznego:

- 2,5% miesięcznej opłaty za uiszczenie opłaty za dwa miesiące z góry,
- 3,5% miesięcznej opłaty za zapłacenie abonamentu za trzy miesiące z góry,
- 4,5% miesięcznej opłaty za uiszczenie opłaty za sześć miesięcy z góry,
- 8,5% miesięcznej opłaty za opłacenie abonamentu za cały rok.

Takie same zniżki stosuje się za używanie odbiornika telewizyjnego. Wysokość opłat abonamentowych w 2007 roku, po uwzględnieniu zniżek, wynosi:

- za korzystanie z odbiornika radiofonicznego:

10,40 zł za dwa miesiące,
15,40 zł za trzy miesiące,
30,40 zł za sześć miesięcy,
58,20 zł za rok,

- za używanie odbiornika telewizyjnego:

33,20 zł za dwa miesiące,
49,30 zł za trzy miesiące,
97,50 zł za sześć miesięcy,
186,70 zł za rok.

Opłaty wnoszone na poczet 2007 r. mogą być przyjmowane w 2006 r. według stawek obowiązujących od dnia 1 stycznia 2007 r. Dz.U. nr 94, poz. 656.

W Dzienniku Ustaw nr 119 z 5 lipca 2006 roku, poz. 818 ukazało się Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 30 maja 2006 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów oraz wzoru oświadczenia potwierdzających uprawnienia do zwolnienia od opłaty abonamentowej. Rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, tj. 20 lipca 2006 roku.

Informacja o czasie wystąpień przedstawicieli rządu, prezydenta, partii politycznych i związków zawodowych w programach nadawców publicznych

czerwiec – lipiec 2006 rok

Informacja została sporządzona na podstawie danych pochodzących od nadawców publicznych (TVP SA i PR SA), przekazywanych do KRRiT w formie comiesięcznych sprawozdań.

TVP SA mierzy czas wystąpień przedstawicieli władz państwowych (rząd, prezydent), partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w programach ogólnopolskich oraz w pasmach wspólnych TVP3 Regionalna. Pomiarom objęte zostały wystąpienia przedstawicieli ww grup w następujących audycjach:

1. Audycje informacyjne:

- TVP 1: Wiadomości, Teleexpress,
- TVP2: Panorama,
- TVP3 Regionalna: Kurier.

2. Audycje publicystyczne:

- TVP1: Prosto w oczy, Kawa czy herbata, Kwadrans po ósmej, Wywiad i Opinie, Forum, Sprawa dla reportera, Na początku był Radom,
- TVP 2: Linia Specjalna,
- TVP3 Regionalna: Gość Dnia, Rozmowa Dnia, Echa Dnia, Studio Senat.

Ponadto TVP SA podaje dane dotyczące specjalnych wystąpień – jeśli takie miały miejsce – premiera, prezydenta, marszałków sejmu i senatu.

Polskie Radio SA obejmuje pomiarem szerszą grupę osób, tj. rejestruje czas wystąpień przedstawicieli: organów państwa i centralnych urzędów państwowych, partii i ugrupowań politycznych, związków zawodowych oraz przedstawicieli kościołów wszystkich wyznań i związków wyznaniowych. Czas wystąpień mierzony jest we wszystkich audycjach nadawanych w czterech programach ogólnopolskich i programie satelitarnym Radio Polonia.

Zamieszczone poniżej zestawienie dotyczy czasu obecności premiera, przedstawicieli jego kancelarii i rządu, prezydenta i najbliższego jego otoczenia, partii politycznych oraz związków zawodowych i związków pracodawców w programach ogólnokrajowych TVP SA (TVP1 i TVP 2) i PR SA (1,2,3, Radia Bis) w okresie dwóch miesięcy: czerwiec-lipiec 2006.

	Radio		Telewizja	
	Czerwiec	Lipiec	Czerwiec	Lipiec
Prezydent + kancelaria	2 godz. 11 min.	3 godz. 2 min.	2 godz. 38min.	1 godz. 11 min.
Premier + kancelaria+ rząd	7 godz. 45 min.	8 godz. 42 min.	8 godz. 19 min.	9 godz. 19 min.
Marszałek Sejmu	Bd *	Bd	6 min.	5 min.
Marszałek Senatu	Bd	Bd	3 min.	Bd.
Pis	6 godz. 22 min.	5 godz. 36 min.	5 godz. 31 min.	5 godz. 56 min.
PO	4 godz. 30 min.	4 godz. 36 min.	2 godz. 20 min.	2 godz. 57 min.
Samoobrona	1 godz. 54 min.	2 godz. 27 min.	2 godz. 9 min.	1 godz. 46 min.
LPR	1 godz. 44 min.	1 godz. 39 min.	1 godz. 53 min.	1 godz. 58 min.
SLD	2 godz. 13 min.	2 godz. 39 min.	1 godz. 34 min.	1 godz. 8 min.
PSL	1 godz. 25 min.	1 godz. 38 min.	18 min.	20 min.
SDPL	32 min.	40 min.	31 min.	30 min.
Partia Centrum	Bd	Bd	57 min.	12 min.
Partia Demokratyczna	10 min.	1 min.	9 min.	6 min.
Zieloni 2004	9 min.	Bd	Bd	Bd
Młodzież Wszechpolska	1 min.	Bd	Bd	Bd
Ruch Patriotyczny	50 sek.	Bd	Bd	Bd
Unia Polityki Realnej	Bd	20 sek.	Bd	Bd
Związki zawodowe	58 min.	12 min.	12 min.	2 min.
Polscy posłowie w PE	1 godz. 25 min.	29 min.	Bd	Bd

*bd – oznacza, że w zestawieniach danych przesłanych przez nadawców brak jest informacji na ten temat.

Czas wystąpień „polityków” w paśmie wspólnym TVP3 Regionalna, w kwietniu i maju br. przedstawia tabela poniżej. Rozgłośnie regionalne RP nie przysyłają do KRRiT tego typu danych.

	Czerwiec	Lipiec
Prezydent+ kancelaria	1 godz. 29 min.	1 godz. 59 min.
Premier + kancelaria+ rząd	4 godz. 41 min.	4 godz. 48 min.
Marszałek Sejmu	22 min.	59 min.
Marszałek Senatu	6 min.	5 min.
Pis	4 godz. 25 min.	7 godz. 51 min.
PO	1 godz. 57 min.	4 godz. 1 min.
Samoobrona	1 godz. 22 min.	2 godz. 1 min.
LPR	54 min.	2 godz. 1 min.
SLD	43 min.	1 godz. 20 min.
PSL	1 godz. 24 min.	40 min.
SDPL	20 sek.	1 min.
Związki zawodowe	17 min.	5 min.
Partia Centrum	16 min.	10 min.
Partia Demokratyczna	19 sek.	26 sek.
Związki pracodawców	4 min.	Bd
Polscy posłowie w PE	bd.	Bd

Wnioski:

- W obu badanych miesiącach media publiczne zachowały pluralizm, bowiem udostępniły czas antenowy różnym uczestnikom sceny politycznej, tj. zarówno najwyższym władzom państwowym, jak i partiom politycznym parlamentarnym – koalicyjnym i opozycyjnym – a także pozaparlamentarnym oraz związkom zawodowym i związkom pracodawców.
- Łączny czas obecności „polityków” w programach mediów publicznych wyniósł 68 godz. 18 min. W programach PR SA w obu badanych miesiącach wypowiedzi przedstawicieli badanych kategorii zajęły 39 godz. 34 min (czerwiec – 19 godz. 35 min; lipiec – 19 godz. 59 min). W TVP SA tego typu wypowiedzi zajęły 30 godz. 52 min (w programach ogólnokrajowych: czerwiec – 15 godz. 35 min; lipiec – 14 godz. 57 min; w TVP 3 Regionalna: czerwiec – 10 godz. 21 min; lipiec – 18 godz. 5 min).
- * W lipcu w programach ogólnokrajowych – zarówno radiowych jak i telewizyjnych – dłuższy – w stosunku do czerwca – był czas wystąpień premiera (łącznie z osobami z jego kancelarii i członkami rządu). Natomiast czas wystąpień prezydenta (łącznie z przedstawicielami jego kancelarii) w ogólnopolskich programach telewizyjnych w lipcu był krótszy niż w czerwcu. Odwrotnie było w ogólnopolskich programach Polskiego Radia SA: w lipcu czas ten był zdecydowanie dłuższy niż w czerwcu.
- Z analizy przytoczonych danych wynika, że w ogólnokrajowych programach telewizyjnych znacznie dłużej wypowiadali się (w dwóch badanych miesiącach łącznie) politycy koalicji parlamentarnej (PiS, Samoobrona, LPR: łącznie 19 godz. 3 min) niż opozycji parlamentarnej (PO, SLD, PSL: 8 godz. 47 min). W programach Polskiego Radia SA natomiast czas ten był zbliżony: koalicja parlamentarna – 19 godz. 42 min; opozycja parlamentarna: 17 godz. 1 min.
- Wśród partii politycznych w ogólnokrajowych programach radiowych najdłużej wypowiadali się w badanym okresie (czerwiec, lipiec łącznie) przedstawiciele PiS (11 godz. 58 min), a następnie w kolejności były partie opozycji parlamentarnej PO (9 godz. 6 min) i SLD (4 godz. 52 min). Na kolejnych miejscach pod względem czasu wystąpień polityków znalazły się: Samoobrona (4 godz. 21 min), LPR (3 godz. 23 min), PSL (3 godz. 3 min). Natomiast w ogólnokrajowych programach telewizyjnych: PiS (11 godz. 27 min), PO (5 godz. 27 min), Samoobrona (3 godz. 55 min), LPR (3 godz. 51 min), SLD (2 godz. 42 min) i PSL (38 min).

Oprac. J. Reisner,
Departament Programowy

Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 19 września 2006 roku w sprawie zmiany sposobu ustalania podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji informuje, iż odstępuje od dotychczasowej praktyki polegającej na tym, iż przy dokonywaniu podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii i telewizji, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz.U. z 2005 r. nr 85, poz. 728, z późn. zm.), przed dokonaniem podziału wpływów między spółki radiofonii regionalnej, wyodrębniane są środki przeznaczone na programy miejskie.

Począwszy od roku 2007, zgodnie z przywołanym powyżej art. 8 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi sposób podziału wpływów na następny rok kalendarzowy – 2008 bez wyodrębniania środków na finansowanie programów miejskich.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustali sposób podziału wpływów między spółki radiofonii regionalnej, a spółki te będą mogły finansować programy miejskie w ramach przekazywanych zaliczkowo środków na realizację misji, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych, ustala corocznie, nie później niż do dnia 30 czerwca, sposób podziału wpływów, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o opłatach abonamentowych, między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym, po przeprowadzeniu wskazanych w tym przepisie analiz.

Wpływy, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o opłatach abonamentowych, po dokonaniu przewidzianych w tym przepisie potrąceń, przeznaczone są wyłącznie na realizację przez nadawców publicznej radiofonii i telewizji misji, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

Między innymi, do zadań publicznej radiofonii i telewizji, wynikających z realizacji misji, zgodnie z art. 21 ust. 1a pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji, należy tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych, programów regionalnych, programów dla odbiorców za granicą w języku polskim i innych językach oraz innych programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych.

Do takich programów, które realizują demokratyczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych, zaliczają się programy miejskie.

Informacje o wysokości środków, które spółki radiofonii regionalnej planują przeznaczyć i wykorzystać na programy miejskie, będą wynikać z założeń programowo-finansowych na rok następny oraz ze sprawozdań za poprzedni rok kalendarzowy, o których mowa w art. 31b ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (t.j. Dz.U. z 2004 r. nr 253, poz. 2531, z późn. zm.). Informacje te, będą odpowiednio uwzględnione w prognozowanej na rok następny zbiorczej kwocie środków z rachunku bankowego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na finansowanie kosztów realizacji misji. Sposób sporządzania ww. sprawozdań został określony w rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 3 czerwca 2004 r. w sprawie uzupełnienia opisu zasad prowadzenia dokumentacji związanej z polityką rachunkowości w spółkach radiofonii i telewizji publicznej oraz określenia sposobu sporządzenia sprawozdań kwartalnych i rocznych składanych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przez spółki radiofonii i telewizji publicznej (Dz.U. z 2004 r. nr 148, poz. 1566).

Również sprawozdania udostępniane publicznie, o których mowa w art. 31c ustawy o radiofonii i telewizji, muszą wskazywać poziom wykorzystania na realizację poszczególnych zadań wymienionych w art. 21 ust. 1a ustawy o radiofonii i telewizji, czyli między innymi na określone w pkt 1 tworzenie i rozpowszechnianie innych programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych, do których zaliczają się programy miejskie, środków otrzymanych zaliczkowo przez spółki z rachunku bankowego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonując podziału wpływów między spółki radiofonii regionalnej na rok kalendarzowy 2008, nie będzie wyodrębniać środków na programy miejskie. Spółki te będą mogły finansować programy miejskie w ramach przekazanych zaliczkowo środków na realizację misji.

Przewodnicząca
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku

„Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku” został przyjęty przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji w dniu 11 lipca 2006 r. Jest on dostępny na stronach internetowych KRRiT (www.krrit.gov.pl)

Raport całościowo opisuje sytuację panującą na rynku radiowo-telewizyjnym w 2005 r. oraz – tam, gdzie to możliwe – daje rzut oka na tę sytuację w pierwszym kwartale 2006 r. Czyni to w ujęciu dynamicznym i przekrojowym: naświetla kontekst, pokazuje zmiany i tendencje, które zaszły w stosunku do lat ubiegłych oraz zarysowuje perspektywy i potencjalne kierunki zmian na przyszłość. Biorąc pod uwagę zachodzące zmiany technologiczne (konwergencję i cyfryzację), nie zawęża swego pola zainteresowania wyłącznie do tradycyjnie rozumianego radia i telewizji. W związku z tym podejmuje takie tematy, jak:

- multimedialna działalność mediów elektronicznych (teletekst, usługi dodane, telewizja mobilna i interaktywna oraz inne przejawy aktywności nadawców w zakresie nowych mediów, a także treści audiowizualne i usługi medialne w Internecie);
- opis powiązań kapitałowych i koncentracji rynków w mediach elektronicznych (ogólnopolska i regionalna telewizja naziemna, sieci telewizji kablowej, satelitarne platformy cyfrowe, a także radio ogólnopolskie oraz radiowe sieci regionalne i lokalne);
- naziemna radiofonia i telewizja cyfrowa (polityka Państwa w zakresie wprowadzania DVB-T w Polsce oraz postawa obecnych nadawców wobec cyfryzacji).

Poza wyżej wymienionymi, do głównych obszarów tematycznych raportu należą także:

- ogólna charakterystyka nadawców radiowych i telewizyjnych;
- szeroko ujęty rynek reklamy (nie tylko telewizja i radio, ale też Internet, prasa oraz reklama zewnętrzna) pokazany na tle uwarunkowań makroekonomicznych;
- oferta programowa stacji radiowych i telewizyjnych (w tym część poświęcona niezależnej produkcji telewizyjnej).

Ponadto, dla osób zainteresowanych procesem kształtowania się systemu radiowo-telewizyjnego w Polsce po 1989 r. raport proponuje kalendarium w tym zakresie, a dla osób szczegółowo interesujących się obecnym kształtem tego systemu podaje następujące wykazy:

- nadawców zrzeszonych w grupach medialnych;
- udzielonych przez KRRiT koncesji radiowych i telewizyjnych z określeniem charakteru nadawanego programu;
- udzielonych przez KRRiT koncesji na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej oraz pełny spis programów rozprowadzanych w sieciach tego typu, a także wykaz największych operatorów sieci kablowych;
- wykonania przez nadawców w 2005 r. przepisów ustawy o radiofonii i telewizji zmierzających do promocji polskiej i europejskiej twórczości i produkcji audiowizualnej (realizacja art. 15 ust. 1, 2, 3 oraz art. 15 a ust. 1 u.r.t.);
- członków Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych;
- wyposażenia gospodarstw domowych w sprzęt i usługi audiowizualne oraz w technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT).

Opracowanie
Ewa Murawska - Najmiec,
Departament Strategii i Analiz

Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 12 lipca 2006 roku w sprawie dokumentu „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji z zadowoleniem przyjmuje zgłoszoną przez Międzyresortowy Zespół ds. Wprowadzania Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce propozycję szerokiej dyskusji nad dokumentem „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 4 maja 2005 r.

KRRiT stoi na stanowisku, że dokument ten wymaga daleko idących zmian, zwłaszcza w kontekście zmian w sferze regulacji prawnych po wejściu w życie ustawy dnia 29 grudnia 2005 r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2006 r. Nr 267 poz. 2258). Nie mniej istotne są również ustalenia Regionalnej Konferencji ITU (RRC-06), zakończonej 16 czerwca br., podczas której dokonano kompleksowych uzgodnień planów zagospodarowania częstotliwości, jak również zaproponowano końcową datę przejścia na nadawanie cyfrowe na 2015r.

Ponadto, „Strategia” w nowym kształcie powinna być rozwinięta o niewystępujące w niej dotychczas aspekty tak, by stanowiła ona pełną strategię wprowadzania cyfrowej radiofonii i telewizji w Polsce. W związku z tym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji proponuje nadać tytułowi tego dokumentu następujące brzmienie: „Strategia wprowadzania cyfrowej radiofonii i telewizji w Polsce”. Obecnie obowiązująca „Strategia” podkreśla techniczny wymiar cyfryzacji telewizji, stanowiącej „największą rewolucyjną zmianę od czasu wprowadzenia emisji w kolorze”. Wydaje się jednak nie dostrzegać w wystarczającym stopniu perspektywy programowej, rynkowej i regulacyjnej. Cyfryzacja telewizji, a zwłaszcza cyfryzacja telewizji naziemnej, to największe wyzwanie dla państwa od czasu stworzenia rynku telewizyjnego poprzez powołanie mediów publicznych i umożliwienie działania nadawców prywatnych. Uprawnioną wydaje się teza, że cyfryzacja to niemal nowe tworzenie rynku. Przejście na cyfrowy system nadawania w naziemnej telewizji stanowi radykalny skok o charakterze nie tylko technologicznym, ale i niosącym za sobą daleko idące skutki o charakterze społecznym, gospodarczym i cywilizacyjnym.

Z tego punktu widzenia dotychczasowa „Strategia” jest dalece niewystarczająca. Nie określono w niej bowiem, jak wyrażać się ma interes publiczny w cyfryzacji, ani jakich efektów państwo oczekuje lub jakich pragnie uniknąć. Nie ustalono strategicznych celów i priorytetów państwa w odniesieniu do obu instrumentów ochrony interesu publicznego:

systemu regulacyjnego i nadawcy publicznego.

Efektom wprowadzanych zmian powinien być możliwie najszerszy dostęp obywateli do korzyści płynących z usług Społeczeństwa Informacyjnego. Dotyczy to zwłaszcza tych grup społecznych, które mogą być zagrożone wykluczeniem cyfrowym.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, jako konstytucyjny organ stojący na straży wolności słowa, prawa obywateli do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji, stoi na stanowisku, że prawa te nie mogą zostać w żadnym stopniu naruszone w wyniku realizacji procesu konwersji cyfrowej w naziemnej radiofonii i telewizji.

Dlatego w strategicznym interesie Państwa jest zachowanie stabilnego otoczenia prawnego oraz przejrzystości procedur związanych z regulowaniem działalności operatorskiej i programowej w środowisku cyfrowym. Z tego też względu Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest zdania, że „Strategia” powinna być uzupełniona przede wszystkim o priorytety/zasady, jakimi powinno się kierować państwo w przedmiotowym procesie.

Zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji są to:

I. Przejrzystość i przewidywalność

Całość państwowej koncepcji cyfryzacji powinna być zrozumiała dla wszystkich uczestników tego procesu. Zarówno widzowie, jak i przedsiębiorcy winni mieć jak najwcześniej do czynienia z informacjami pozwalającymi z dużym wyprzedzeniem określić własne potrzeby i plany związane z cyfryzacją. Dlatego „Strategia” winna obejmować przede wszystkim docelowy kształt rynku, tj. czas po wyłączeniu

analogowego nadawania naziemnego, w jego aspektach systemowych, kapitałowych, programowych i technicznych, oraz drogę dojścia do jego realizacji. Dotychczasowa koncentrowała się wyłącznie na okresie przejściowym.

Priorytet ten oznacza także zapewnienie, by wszelkie istotne dla widzów, nadawców i innych uczestników procesu cyfryzacji, zmiany prawne (w tym np. systemu finansowania telewizji publicznej) zostały wkomponowane w harmonogram „Strategii” i logicznie powiązane z planem konwersji.

Ponadto konieczny jest dojrzały i stabilny system regulacyjny, który pozwoli nadzorować i stymulować przebieg zmian oraz zapewnić spójność masowej kampanii informacyjnej, stanowiącej w odbiorze społecznym publiczną obietnicę państwa.

Należy także określić ramy interesu publicznego wyrażanego istnieniem i zadaniami mediów publicznych, poczynając od docelowej formy i skali obecności na rynku, a skończywszy na zadaniach w okresie dochodzenia do momentu wyłączeniu analogowego nadawania naziemnego.

Należy również opisać pożądaną formułę regulacji po wyłączeniu sygnału analogowego, w tym np. cel i zakres stosowania zasady must-carry, oraz dokładnie zaplanować i wpisać w harmonogram cyfryzacji, zasady ustalenia zawartości programowej, która pojawi się w naziemnej telewizji cyfrowej po wyłączeniu sygnału analogowego.

II. Płynność przejścia

Państwo polskie powinno dążyć do zapewnienia jak najbardziej bezkonfliktowego doprowadzenia do wyłączenia naziemnej emisji analogowej, m.in. poprzez:

a) działania skutkujące wzrostem liczby odbiorców innych dróg dostępu do telewizji cyfrowej niż telewizja naziemna;

b) działania osłonowe (w tym uzasadniona, proporcjonalna i niedyskryminująca pomoc publiczna, której celem będzie zagwarantowanie odpowiedniego nasycenia gospodarstw domowych sprzętem służącym do korzystania z dobrodziejstw telewizji cyfrowej, nie tylko naziemnej) określone z dużym wyprzedzeniem i wkomponowane w logikę cyfryzacji w sposób zrozumiały dla szerokich rzesz odbiorców;

c) dobieranie rozwiązań technicznych i operacyjnych pod kątem ograniczenia problemów dla odbiorców.

Priorytetem winno być też ograniczanie liczby i skali „białych plam” simulcastu:

sprawienie, by odbiór sygnału naziemnej telewizji cyfrowej przed wyłączeniem naziemnej emisji analogowej był jak najłatwiejszy i jak najbardziej zbliżony do warunków znanych z telewizji analogowej. Warto ustalić, w jaki sposób można zapewnić, by nikt w celu odbioru naziemnej telewizji cyfrowej, nie musiał w okresie simulcastu dokonywać inwestycji, które po jego zakończeniu okażą się zbędne (wskutek zwiększenia mocy nadajników cyfrowych po wyłączeniu sygnału analogowego).

Należy dążyć do ograniczenia obaw związanych z możliwością nadmiernego uzależnienia od wybranego modelu sprzętu odbiorczego, poprzez wypracowanie mechanizmów ochrony przez tzw. lock-in, oraz przez wpisane w strategię działania zapewniające interoperacyjność sprzętu.

III. Neutralność oraz pluralizm programowy

Wszystkie powyższe postulaty winny zostać spełnione przy maksymalnym zachowaniu neutralności państwa wobec przebiegu gry rynkowej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu zachowania pluralistycznego charakteru oferty programowej w sferze cyfrowej. Jest to szczególnie istotne zwłaszcza w odniesieniu do mediów publicznych.

Należy w sposób klarowny określić miejsce i rolę nadawców publicznych w procesie konwersji cyfrowej jako podmiotów realizujących szczególne zobowiązania programowe wobec odbiorców nałożone przez ustawodawcę. Równie ważne jest określenie relacji pomiędzy sektorem telewizji naziemnej a innymi mediami dostarczającymi telewizję cyfrową.

Wspomniane zachowanie neutralności państwa w odniesieniu do rynku i procesów na nim zachodzących należy postrzegać w kontekście pomocy publicznej, która musi być zgodna z zasadami panującymi w Unii Europejskiej. Nie powinna ona w nadmierny sposób zmieniać przebiegu gry rynkowej ani czynić sytuację jednych przedsiębiorców bardziej uprzywilejowaną niż innych.

Należy więc mieć na uwadze, że proces ten powinien opierać się na ścisłej koordynacji działań sektora publicznego i podmiotów gospodarczych działających na rynku audiowizualnym oraz na rynku urzędów elektronicznych. Z tego względu niezbędnym wydaje się uzupełnienie strategii o studia dotyczące potencjalnych skutków cyfryzacji dla rozwoju innowacyjności polskiej gospodarki, a w szczególności w odniesieniu do sektorów:

audiowizualnego, elektronicznego i telekomunikacyjnego. Wskazane jest odniesienie do nich jako istotnych czynników o charakterze ekonomicznym i gospodarczym, szczególnie 4 w kontekście ich potencjału do tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach związanych z nowymi technologiami teleinformatycznymi i elektronicznymi. Jest to zgodne z zaleceniem Komisji Europejskiej zawartym w Komunikacie z 1 czerwca 2005 r., „i2010 - Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia” [COM(2005) 229 final], gdzie podkreśla się rolę inwestycji i innowacji w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) jako czynnika wspierającego integrację społeczną i podnoszącego jakość życia oraz przyczyniającego się do wzrostu gospodarczego i powstawania nowych miejsc pracy. Studia te powinny również uwzględniać korzyści płynące z wykorzystania tzw. dywidendy cyfrowej.

Nowa „Strategia” powinna być kompleksowa, w tym zawierać odpowiednie analizy i symulacje odnoszące się do wspomnianej wyżej problematyki, przygotowane zarówno przez podmioty administracji publicznej (zgodnie z kompetencjami ustawowymi), jak i (w miarę możliwości) przez podmioty działające na rynkach, które obejmie „Strategia”.

Uzupełnienia i rozszerzenia wymaga komponent strategii odnoszący się do uwarunkowań związanych z członkostwem Polski w UE. Przede wszystkim należy przedstawić polską strategię przejścia na nadawanie cyfrowe jako element realizacji rekomendacji zawartych we wspomnianym wyżej Komunikacie KE z 1 czerwca 2005 r.

„i2010 - Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”. Dotyczy to zwłaszcza kwestii związanych ze stymulacją konkurencyjności gospodarki cyfrowej

(w sferze ICT) oraz działań na rzecz wyrównywania szans w dostępie obywateli do zdobyczy nowoczesnych technologii i tym samym przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu.

Istotnym wydaje się także uwzględnienie kontekstu europejskiego przy wyznaczaniu daty definitywnego zakończenia emisji analogowej. W Komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie przyspieszenia przejścia z analogowego na cyfrowe rozpowszechnianie [COM(2005) 204 final] stwierdzono, że ustalenie wspólnej, wiążącej dla wszystkich krajów członkowskich, daty wyłączenia emisji analogowej jest nierealne. Komisja Europejska zaproponowała przyjęcie jednej końcowej daty wyłączenia częstotliwości analogowych w obrębie UE na początku 2012 r. W odpowiedzi na Komunikat, Rząd RP w stanowisku przyjętym na posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w dniu 18 października 2005 r. stwierdził, że po dokonaniu analiz możliwości technicznych, społecznych oraz ekonomicznych, występujących na gruncie krajowym, ustalono, że ostateczną datą zaprzestania emisji analogowej w Polsce będzie koniec roku 2014. Jest to spójne z dotychczasową „Strategią przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”. Należy jednocześnie wziąć pod uwagę podpisane 16 czerwca 2006 r. Porozumienie podczas wspomnianej Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego w Genewie, na mocy którego określono jedną datę zakończenia ochrony stacji analogowych - 17 czerwca 2015 r.

„Strategia” oparta jest na założeniu, że wyłączenie naziemnej emisji analogowej będzie możliwe, gdy liczba gospodarstw domowych niezdolnych do odbioru telewizji cyfrowej spadnie poniżej 10%. Decydującą rolę pełnić tu mają mechanizmy rynkowe, bo siłą sprawczą zmian ma być atrakcyjna oferta programowa naziemnej telewizji cyfrowej, która zachęci społeczeństwo do kupna urządzeń odbiorczych, i - jeśli to konieczne - do kupna lub modernizacji instalacji antenowych. Całość procesu ma być zrealizowana w oparciu o wstępny plan techniczny („Scenariusz realizacji fazy przejściowej”) zakładający uruchamianie w kolejnych latach nowych nadajników cyfrowych. „Strategia” nie daje niestety podstaw do przekonania, że w tym terminie możliwe będzie wypracowanie 5 masowego popytu na urządzenia odbiorcze, tak, by 90% domów było przygotowane na wyłączenie sygnału analogowego. Konieczna jest weryfikacja przyjętych planów, bo pod znakiem zapytania stoi sens utrzymania założeń, na których są oparte.

Warto, przygotowując nową „Strategię” przyrzeć się bliżej doświadczeniom innych państw europejskich. Niestety opóźnienie Polski w przygotowaniu cyfryzacji jest znaczące, szczególnie w porównaniu z państwami o podobnej skali problemu, takim jak Francja, Hiszpania, Włochy czy Wielka Brytania. Nie wolno zapominać również, że w porównaniu do wspomnianych państw znacznie mniejsza jest siła nabywczą polskiego społeczeństwa oraz siła polskiego rynku telewizyjnego; populacja żyjąca poza dużymi miastami jest większa, zaś liczebność najuboższej części społeczeństwa, najbardziej narażonej na utratę dostępu do telewizji wskutek wyłączenia sygnału analogowego znacznie wyższa.

„Strategia” zakłada, że w Polsce w okresie przejściowym, to jest do momentu wyłączenia nadawania analogowego, działać będą tylko dwa multipleksy. Miałyby w dodatku wystartować na małym zasięgu i zwiększać go powoli. W tej sytuacji wydaje się, że nawet ewentualne podwojenie pojemności tych dwóch multipleksów (przy użyciu nowszego standardu kompresji, o czym w dalszej części uwag), nie zniweluje widocznej dysproporcji i prawdopodobnie nie będzie stanowić wystarczającej zachęty dla społeczeństwa do zakupu sprzętu koniecznego do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej. Nawet gdyby przyjąć, że gospodarstwa domowe korzystające z sieci kablowych lub cyfrowej telewizji satelitarnej są już niezależne od naziemnej emisji analogowej, to i tak do „cyfryzacji” pozostanie blisko połowa gospodarstw domowych, tj. ponad sześć milionów. Skoro w rzeczywistości odbiorcy cyfrowej telewizji satelitarnej muszą korzystać z emisji naziemnej do odbioru programów lokalnych, a wielu z nich, podobnie jak wielu abonentów sieci kablowych posiada drugi telewizor odbierający tylko programy naziemne, to wyłączenie nadawania analogowego dotknie także dużą część tych wszystkich gospodarstw. Z kolei jeśliby znacząco obniżyć próg uzależnienia rynku od naziemnej emisji analogowej niezbędny dla przeprowadzenia wyłączenia nadawania analogowego, to w oczach sporej części społeczeństwa rola mechanizmów rynkowych będzie fikcyjna, a cyfryzacja przymusowa.

Z drugiej strony to właśnie doświadczenia (dobre i złe) innych państw oraz nasze opóźnienie i ograniczenia techniczne, zachęcają by rozważyć zastosowanie innych koncepcji operacyjnych i technologicznych, wcześniej nie uznanych za potrzebne, lub jeszcze niedostępnych. Byłaby to swego rodzaju „premia za zacofanie”.

Zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, strategia powinna we wstępie, oprócz informacji o ustaleniach szczytu ITU w Genewie, zawierać jasną deklarację dotyczącą wyboru standardu kompresji sygnału (MPEG-2 lub MPEG-4), gdyż będzie to miało kluczowe znaczenie dla przyszłego kształtu rynku. Standard MPEG-4 wydaje się być bardziej wskazany ze względu na nowocześniejszy i wydajniejszy niż w przypadku MPEG-2 algorytm kompresji sygnału. Element wyboru nowszego standardu kompresji również byłby częścią wspomnianej „premi za zacofanie”.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na stanowisku, że wydaje się być wskazanym utrzymanie dotychczasowej oferty programowej udostępnianej analogowo drogą naziemną na każdym etapie realizowania strategii, co wynika z potrzeby zapewnienia kontynuacji dotychczasowej działalności nadawców w sferze cyfrowej i dostępu odbiorców do istniejącej oferty programowej.

Jednocześnie Krajowa Rada uznaje za konieczne przyjęcie otwartego modelu standaryzacji w zakresie wymagań obejmujących urządzenia konsumenckie do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej, co powinno sprzyjać konkurencji na rynku urządzeń odbiorczych (wniosek nr7).

W związku z powyższym, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uważa, że dalszej, pogłębionej dyskusji wymagają następujące wnioski zawarte w „Strategii przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”:

- a) model konwersji (przyśpieszony czy długotrwały) - wniosek nr 3 „Strategii”;
- b) okresu trwania tzw. simulcastu - wniosek nr 4;
- c) kryteria decyzji o wyłączeniu nadawania analogowego (sprecyzowanie kryterium dostępności na wszystkich dostępnych platformach dystrybucyjnych) - wniosek nr 5;
- d) okres realizacji strategii - wniosek nr6;
- e) wyjaśnienie kwestii związanych z przekazaniem częstotliwości przez MON, jak również podanie informacji o aktualnej sytuacji w tym zakresie - wniosek nr 8.

Odnosząc się do okresu trwania tzw. simulcastu, oraz w kontekście rozważań zawartych we wcześniejszych fragmentach niniejszych uwag wydaje się wątpliwym, czy techniczne i czasowe uwarunkowania pozwalają przyjąć założenie, że czynnikiem decydującym o dacie switch-off mogą być atrakcyjność oferty programowej i tempo nabywania urządzeń odbiorczych.

Jeśli zaś nie mechanizmy rynkowe, to determinacja państwa, powinna być siłą sprawczą procesu odchodzenia od odbioru naziemnej telewizji analogowej. Jeśli tak, to okres simulcastu powinien być ograniczony do niezbędnego minimum, potrzebnego dla efektywnej kampanii informacyjnej i zapewnienia dystrybucji odpowiedniej ilości sprzętu odbiorczego. W tym ujęciu trudno też uznawać za priorytet nadawanie w simulcaście jak największej liczby programów cyfrowych - powinno się raczej podporządkować stronę operacyjną simulcastu spełnieniu wymienionych na wstępie priorytetów, zwłaszcza „płynności przejścia”. Dlatego zdaniem Krajowej rady Radiofonii i Telewizji pożądane jest rozważenie możliwości przygotowania nowego planu technicznego i nowej koncepcji wyłączenia nadawania analogowego, gdzie nacisk położony byłby na sprawnie przeprowadzony krótki simulcast poprzedzający udostępnienie wcześniej ukształtowanej oferty docelowej.

Konieczne wydaje się także rozważenie, czy słuszne jest ograniczenie „Strategii” do telewizji naziemnej, uznając apriorycznie, że rozwój alternatywnych metod udostępniania telewizji cyfrowej (satelitarnie, przez sieci kablowe lub łącza szerokopasmowe) pozostaje bez związku z działaniami jakie państwo planuje lub będzie musiało podjąć. Weryfikacja tych założeń jest tym bardziej zasadna, że doświadczenia porównywalnych państw wskazują, iż żaden z modeli wdrażania telewizji cyfrowej nie chroni przed koniecznością zastosowania szeregu działań osłonowych, w tym pomocy publicznej, niezależnie od długości okresu simulcastu i sumy nakładów poniesionych w tym czasie przez przedsiębiorców. Warto więc rozpatrzyć, czy i w jakiej skali możliwe byłoby zastosowanie pomocy publicznej, adresowanej do nabywców każdego typu urządzeń służących do odbioru telewizji cyfrowych, przy zachowaniu wskazanych na wstępie priorytetów.

Przewodnicząca Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

Obraz programów lokalnych (na podstawie monitoringów prowadzonych w latach 2002 - 2005)

Warunki programowe w koncesjach programów radiowych o zasięgu lokalnym i regionalnym przyjęte przez KRRiT w nowym procesie koncesyjnym

KRRiT przyjęła, że podstawowym obowiązkiem nadawców lokalnych w zakresie programu jest realizacja zadań radiofonii wobec lokalnych społeczności zamieszkałych na terenie nadawania programu, tj. dostarczanie odbiorcom informacji i innych treści odnoszących się do istotnych dla nich spraw, problemów i wydarzeń lokalnych, integrowanie lokalnej społeczności, edukowanie w zakresie historii i tradycji miejsca itp. Założenie to odnosi się w szczególności do nadawców lokalnych emitujących programy o charakterze uniwersalnym, czyli nie nastawione na żadną specjalizację tematyczną, które z natury rzeczy powinny skupiać się głównie na sprawach lokalnych. Zgodnie z tym założeniem KRRiT ustaliła w koncesjach nadawców lokalnych standardowe warunki programowe dotyczące tematyki lokalnej, tj. określiła katalog rodzajów audycji, form radiowych i tematów (do wyboru przez nadawców) realizujących tę tematykę, wskazała obligatoryjne audycje w tym zakresie i ustaliła minimalny wymagany udział tematyki lokalnej w programie.

KRRiT różnicowała ten udział w zależności od charakteru programu i wielkości miejscowości, w której program jest nadawany. W programach o charakterze uniwersalnym, zdefiniowanym w koncesjach jako program „zawierający różne rodzaje i formy radiowe oraz różnorodną problematykę” określiła udział tematyki lokalnej w wysokości 12% (w miastach powyżej 200 tysięcy mieszkańców) lub 10% (w miastach mniejszych) tygodniowego czasu nadawania programu w tzw. porze dziennej (czyli w godzinach 6.00-22.00 lub 6.00-23.00). Ustalono, że w programach o tym charakterze powinny być też obligatoryjnie nadawane własne dzienniki lokalne nadawcy i publicystyka o tematyce lokalnej, zajmujące nie mniej niż połowę wymaganego czasu emisji tematyki lokalnej w programie, czyli nie mniej niż 6% lub 5% (zależnie od wielkości miasta) tygodniowego czasu nadawania programu w porze dziennej. W programach o charakterze wyspecjalizowanym – muzycznym z muzyką rozrywkową KRRiT określiła obowiązkowy udział tematyki lokalnej w wymiarze o połowę mniejszym niż w programach o charakterze uniwersalnym: tj. jako 6% (w miastach powyżej 200 tysięcy mieszkańców) lub 5% (w miastach mniejszych) tygodniowego czasu nadawania programu w tzw. porze dziennej. W programach tych nie wymaga się obligatoryjnego udziału dzienników własnych nadawcy i publicystyki o tematyce lokalnej. W taki sam sposób KRRiT określiła wymagany udział tematyki lokalnej w programach wyspecjalizowanych tematycznych, w których temat związany jest ze sferą spraw lokalnych – np. poświęconych miejscowemu ruchowi drogowemu.

Z obowiązku nadawania tematyki lokalnej zostali wyłączeni przez KRRiT jedynie nadawcy programów wyspecjalizowanych tematycznych i adresowanych, kierowanych do określonych grup odbiorców, tj. przede wszystkim programów tzw. akademickich i społeczno-religijnych, jak też wyspecjalizowanych muzycznych poświęconych muzyce innej niż rozrywkowa, np. poważnej, jazzowej itp. Programy te, nawet jeśli w sensie technicznym mają zasięg tylko lokalny, nie są bowiem związane ze specyfiką lokalnej społeczności; ich adresatami i potencjalnymi słuchaczami jest ogół odbiorców zainteresowanych oferowanym rodzajem treści lub nadawaną muzyką, a nie tylko środowiska lokalne. Z tego względu formułowanie obowiązków lokalnych w koncesjach tych nadawców nie znajdowało, zdaniem KRRiT, uzasadnienia.

Drugim założeniem polityki koncesyjnej KRRiT po roku 2001 była ochrona wyspecjalizowanego charakteru programu, poprzez określenie w koncesji, jakie rodzaje audycji i innych przekazów i w jakim wymiarze składają się na daną specjalizację.

W programach wyspecjalizowanych muzycznych z muzyką rozrywkową, zdefiniowanych w koncesjach jako programy „prezentujące na antenie muzykę i wiedzę o muzyce”, zapisy określają wybrany przez nadawcę format muzyczny i wymagany udział tego formatu w całości muzyki nadawanej w ciągu tygodnia (nie mniej niż 75%), oraz minimalny wymagany udział audycji i innych przekazów słownych: informacyjnych, publicystycznych, edukacyjnych itd., dotyczących nadawanej muzyki, wynoszący nie mniej niż 6% lub 5% (zależnie od wielkości miejscowości) tygodniowego czasu nadawania programu w godzinach 6.00-23.00. Taki sam udział audycji i innych przekazów słownych dotyczących specjalizacji wymagany jest w koncesjach programów wyspecjalizowanych poświęconych ruchowi drogowemu i motoryzacji. Stosunkowo niewielki wymagany udział w tych programach audycji słownych dotyczących

specjalizacji wiąże się z faktem, że w programach tych są też obligatoryjnie nadawane audycje o tematyce lokalnej.

W programach tematycznych i adresowanych, w których tematyka lokalna nie jest wymagana, ustalono wyższy minimalny udział audycji i innych przekazów słownych realizujących wyspecjalizowany charakter programu. W programach tzw. akademickich, określonych jako „wyspecjalizowane ze względu na poruszaną problematykę i odbiorcę, tj. koncentrujące się na problemach i działalności środowiska akademickiego”, udział ten wynosi 10% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej (godziny 8.00-24.00). Ponadto w programach tych nie mniej niż 5% tygodniowego czasu nadawania programu w porze dziennej powinny zajmować audycje i inne przekazy prezentujące twórczość artystyczną środowiska akademickiego. W programach społeczno-religijnych, zdefiniowanych jako „programy, których celem jest wspieranie lokalnego Kościoła w jego misji ewangelizacyjnej, a założenie to koncesjonariusz spełnia przedstawiając odbiorcom ofertę programową, która ma pomagać w integralnym rozwoju człowieka pojmowanego jako istota religijna żyjąca w wolnym i demokratycznym społeczeństwie”, audycje słowne realizujące założony charakter programu mają zajmować nie mniej niż 12% całodobowego czasu emisji w tygodniu.

Określanie przez KRRiT szczegółowych zapisów w koncesjach dotyczących wyspecjalizowanego charakteru programu miało na celu zapewnienie, by był on realizowany zgodnie z założeniami. Po wprowadzeniu w 2004 roku do ustawy o radiofonii i telewizji definicji programu wyspecjalizowanego, zapisy w koncesjach pełniły w stosunku do tej definicji rolę tzw. kwot wewnętrznych, określających niezbędne minimum audycji i przekazów słownych dotyczących specjalizacji.

Należy zauważyć, że przyjęta przez KRRiT konstrukcja zapisów programowych w koncesjach chroni też pośrednio udział słowa w programie. Systematyczne zmniejszanie się udziału słowa i emisja niemal wyłącznie muzyki jest obecnie obserwowane bardzo często w programach radiowych nadawców koncesjonowanych. Na konieczność przeciwdziałania temu zjawisku zwracała uwagę w specjalnych uchwałach m.in. Senacka Komisja Kultury. Wprawdzie KRRiT nie wpisuje do koncesji wymogów dotyczących udziału słowa, niemniej jednak, ponieważ zarówno tematyka lokalna jak i tematyczna specjalizacja programu (jak też informacyjno-edukacyjna część specjalizacji w programach muzycznych) mogą być realizowane tylko poprzez słowo, zapewnia ten udział pośrednio, poprzez zapisy dotyczące wymaganych kwot audycji słownych poświęconych tematyce lokalnej oraz wyspecjalizowanemu charakterowi programu.

W wyniku procesu koncesyjnego rozpoczętego w 2001 roku większość koncesji dla nadawców programów o zasięgu lokalnym została przez KRRiT przyznana – zgodnie z wnioskami nadawców – na programy o charakterze uniwersalnym (obecnie 126 programów), w których obowiązki nadawcy dotyczą, jak to pokazano wyżej, nadawania programu zróżnicowanego, z dużym udziałem tematyki lokalnej, różnorodnej w treści i formie. Drugą co do wielkości grupę programów (głównie o zasięgu regionalnym, kilka – lokalnym) tworzą programy o charakterze wyspecjalizowanym – społeczno-religijnym (44 programy), nadawane przez stacje diecezjalne oraz niektóre zakony i parafie. Dużą grupę stanowią też programy o charakterze wyspecjalizowanym muzycznym z muzyką rozrywkową (37 programów). Nadawane są ponadto programy skierowane do środowiska akademickiego (9 programów) oraz pojedyncze programy wyspecjalizowane tematyczne (finansowo-biznesowy – 1, adresowany do dzieci i młodzieży -1, motoryzacyjne – 2) i z muzyką poważną lub jazzową (w tym 1 o zasięgu lokalnym i 2 – o zasięgu ponadregionalnym; te ostatnie nie są uwzględniane w niniejszej analizie).

W wyniku zmian zapisów programowych w koncesjach dokonywanych przez KRRiT na wnioski nadawców powstała też w bieżącym roku (z przekształcenia programów o charakterze uniwersalnym lub motoryzacyjnym) grupa programów wyspecjalizowanych muzyczno-kulturalnych (8 programów pn. Roxy FM).

Monitoring lokalnych regionalnych programów radiowych prowadzony w latach 2002-2005

Krajowa Rada w ramach ustawowych obowiązków kontrolnych wobec nadawców (art. 6 ust. 2 pkt. 4 urtv.) prowadzi od 2002 roku systematyczny monitoring programów radiowych nadawanych na podstawie nowych koncesji przez stacje o zasięgu lokalnym lub regionalnym, badając każdego roku kilkadziesiąt programów. Monitoring jest realizowany według ustalonej, jednolitej metodologii,

zapewniającej porównywalność wyników poszczególnych analiz, na podstawie odsłuchu i dokładnej analizy ilościowo-jakościowej nagrań poemisyjnych programów z pełnego tygodnia (każdorazowo 168 godzin emisji), dokonywanych w losowych (przypadkowych), nieznanych wcześniej nadawcom terminach. Monitoring ma na celu przede wszystkim kontrolę wykonywania warunków koncesji przez nadawców, przynosi jednak także ogólny obraz nadawanych programów i zachodzących w nich przemian.

W latach 2002-2003 KRRiT koncentrowała się na monitorowaniu programów stacji należących do różnych grup kapitałowych lub porozumień nadawców oraz stacji działających samodzielnie. Celem takiego ujęcia było skontrolowanie wpływu konsolidacji organizacyjnej i kapitałowej stacji na realizację warunków koncesji i zbadanie ewentualnych różnic w tym zakresie między poszczególnymi grupami. Programy stacji, które nie realizowały obowiązków programowych, monitorowane były w tych latach dwukrotnie w celu sprawdzenia, czy po przeprowadzonej kontroli dostosowały nadawane programy do zapisów koncesji.

Od 2003 roku KRRiT podjęła monitoring lokalnych programów radiowych w układzie terytorialnym, analizując na początek programy nadawane na rynku warszawskim. W 2004 roku przedmiotem monitoringu były programy nadawane w województwach małopolskim, dolnośląskim, opolskim i śląskim; w 2005 roku – w województwach podlaskim, podkarpackim, lubelskim, świętokrzyskim i mazowieckim. Łącznie objęto do tej pory monitoringiem programy lokalne i regionalne w dziewięciu województwach na południu kraju i w Polsce centralnej. W roku bieżącym – 2006 – planowany jest monitoring programów nadawanych w województwach łódzkim, lubuskim i wielkopolskim. Do zmonitorowania w latach następnych pozostają programy nadawane w czterech województwach w północnej części kraju: w kujawsko-pomorskim, pomorskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim. Celem monitoringu terytorialnego jest charakterystyka lokalnych i regionalnych rynków radiowych pod kątem zróżnicowania nadawanych tam programów i oferty programowej przedstawianej słuchaczom. Niezależnie od tego aspektu KRRiT kontynuuje analizy materiałów z monitoringu według charakterów programów oraz w podziale na grupy kapitałowe i porozumienia programowe nadawców.

W latach 2002 – 2005 zmonitorowano 164 programy. Uzyskany materiał pozwala na przedstawienie kilku ważnych wniosków:

1. W odniesieniu do stacji lokalnych nadających programy o charakterze uniwersalnym prowadzony w ostatnich czterech latach systematyczny monitoring lokalnych i regionalnych programów radiowych wykazał, że stacje lokalne działające samodzielnie lepiej, przeciętnie biorąc, realizują uniwersalny charakter programu, nadają programy bardziej zróżnicowane, z większym udziałem słowa w programie i większym udziałem zróżnicowanych rodzajów audycji (bardziej różnorodnie gatunkowo) oraz bardziej różnorodnie treściowo niż stacje działające w grupach kapitałowych. Pokazywały to wyraźnie wyniki pierwszego monitoringu (2002 rok), kiedy zbadano dużą liczbę stacji działających samodzielnie, potwierdza monitoring przeprowadzony w latach 2004 i 2005 (w 2003 stacje tej grupy nie były monitorowane). Spośród stacji działających samodzielnie, badanych w poszczególnych latach, za każdym razem większość nadawała programy spełniające kryteria programu uniwersalnego. W nadawanych przez nie programach udział słowa wynosił od jednej dziesiątej do blisko jednej trzeciej czasu emisji programu, przy czym, najbardziej zróżnicowane treściowo i różnorodnie programy, z największym udziałem słowa nadawały stacje działające w niewielkich miejscowościach (np. Radio Vanessa z Raciborza 25%, Radio Park z Kędzierzyna-Koźła 20% – monitoring 2002, Radio Alex z Zakopanego 29%, Radio Park w Kędzierzynie Koźlu 27%, Radio Max Tarnów 26%, Radio Piekary 24% % – monitoring 2004, Radio ELKA w Głogowie 37%, Radio Jard w Białymstoku 20%, Radio Bogoria w Grodzisku Mazowiecki 20%, Radio 5 w Suwałkach 19%, Radio Rekord w Radomiu 18%, Radio Bieszczady w Sanoku 18%, Radio FAMA w Sochaczewie 18% – monitoring 2005). Stacje te nadawały w swoich programach, oprócz rozbudowanych audycji informacyjnych i własnych dzienników, także publicystykę, relacje reporterskie, audycje edukacyjne i poradnicze, audycje sportowe, niektóre z nich – audycje literackie (lektura poezji i prozy na antenie), audycje religijne, audycje dla dzieci i młodzieży, a nawet audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych, których emisja jest jednym z obowiązków mediów publicznych (Radio Vanessa i Radio Park – audycje dla mniejszości niemieckiej).

2. W stacjach lokalnych działających samodzielnie przeciętnie bardziej zróżnicowana i nadawana w większym wymiarze jest także tematyka lokalna. Dotyczy to zarówno ogólnego ilościowego udziału tematyki lokalnej w programie, jak i różnorodności form i rodzajów audycji na ten temat. Nie jest to

przypadek, bowiem stacje te, działając (jak pokazano wyżej) w małych miejscowościach, mają rację bytu i szansę na utrzymanie się na rynku tylko jako stacje silnie związane z lokalną społecznością. W programach tych stacji nadawane są zawsze własne dzienniki lokalne (lub przynajmniej regularne informacje lokalne w dziennikach ogólnych) i publicystyka lokalna (np. omawianie na antenie spraw lokalnego samorządu, dyskusja o sprawach lokalnych z gośćmi w studio, sondy wśród mieszkańców itp.), lokalny charakter mają także pozostałe rodzaje audycji: sportowe, poradnicze, rozrywkowe (np. konkursy o tematyce lokalnej), a nawet religijne (np. transmisje mszy św. z lokalnego kościoła itp.). Programy stacji działających samodzielnie mają ponadto najczęściej żywy i stały kontakt ze słuchaczami, realizowany poprzez różnorodne i pomysłowe formy.

3. W przeciwieństwie do programów stacji lokalnych działających samodzielnie programy stacji lokalnych działających w grupach kapitałowych (AGORA, ESKA, także AdPoint) są znacznie mniej, przeciętnie biorąc, różnorodne treściowo i gatunkowo, silnie sformatowane, znacznie mniejszy jest w nich udział słowa w programie i dotyczy ono węższego zakresu spraw, oraz – bez względu na charakter programu zapisany w koncesji: wyspecjalizowany-muzyczny z muzyką rozrywkową czy też uniwersalny – programy te są zbudowane (sformatowane) jako programy muzyczne. Jedną z charakterystycznych cech tych programów jest także to, że w pewnym sensie odwracają się one od świata zewnętrznego, a skupiają tylko na sobie – wyraża się to m.in. w tym, że udział autopromocji w tych programach jest na ogół wyższy niż udział przekazywanych informacji, a w tych ostatnich znaczny udział mają informacje nie o świecie zewnętrznym, lecz o nadawanej muzyce.

4. Przedstawiając tę krytyczną ocenę należy zarazem odnotować, że monitoring wykazał znaczne różnice między programami stacji różnych grup kapitałowych. Ogólnie biorąc, programy stacji grupy ESKA zawierają większy udział słowa (np. w stacjach działających od niedawna (2-3 miesiące) na podstawie franczyzy – około 15% (KRRiT będzie obserwować dalszy przebieg zmian w tych programach), w stacjach działających od początku jako stacje ESKA – ok. 10% (monitoring 2005), większy jest też w nich – i w większości, co należy odnotować, zgodny z wymaganiami koncesji, udział tematyki lokalnej. Tematyka lokalna realizowana jest jednak wyłącznie przez audycje informacyjne i publicystyczne – nie ma w nich różnorodności obserwowanej w samodzielnych stacjach lokalnych; nie ma też lokalnych audycji kontaktowych. W monitorowanych stacjach grupy AGORA udział słowa był mniejszy niż w stacjach grupy ESKA i wynosił ok. 3%-8% (monitoring 2004), mniejszy był też (nie realizujący postanowień koncesji) udział tematyki lokalnej.

5. Obserwowana w ostatnim okresie sytuacja, że liczba stacji działających samodzielnie systematycznie maleje, na skutek przejmowania ich przez silne grupy radiowe (AGORA, ESKA, także AdPoint), m.in. w drodze tzw. franczyzy, czyli przejmowania projektu programu innego nadawcy, działa więc na niekorzyść różnorodności programowej i rzeczywistych związków stacji ze społecznością lokalną.

6. Prawdopodobnie dotychczasowy fakt, że lepiej działają stacje samodzielne, tj. ich programy są bardziej zróżnicowane treściowo i gatunkowo, bogatsze w warstwę słowną, dotyczy także grupy programów społeczno-religijnych, nadawanych w większości przez diecezje. W programach stacji działających w ramach Porozumienia Programowego PLUS, zarówno ogólny udział słowa, jak i udział audycji słownych realizujących wyspecjalizowany charakter programu był znacznie niższy (średnio w latach 2002-2005 12%-13%) niż w stacjach diecezjalnych działających samodzielnie (średnio w latach 2002-2005 od 29% do 43%).

7. Podsumowując, monitoring prowadzony w latach 2002-2005 pokazał, że prawdziwie lokalne są jedynie programy stacji działających samodzielnie; istnieją one obecnie jedynie w małych miastach. Zmiany związane z działalnością grup kapitałowych i przejmowaniem przez nie kolejnych stacji skutkują, jak pokazał monitoring, ujednocnieniem i sieciowaniem programów nadawanych w ramach tych grup, ścisłym formatowaniem większości nadawanych programów, obejmującym zarówno ich profil muzyczny jak i warstwę słowną, zmniejszeniem udziału i różnorodności słowa w programie, w tym udziału i różnorodności tematyki lokalnej, a także nadawaniem programów w dużej części wspólnych dla całej grupy (sieci).

Oprac. G. Bączkowska, E. Saar,
Departament Programowy

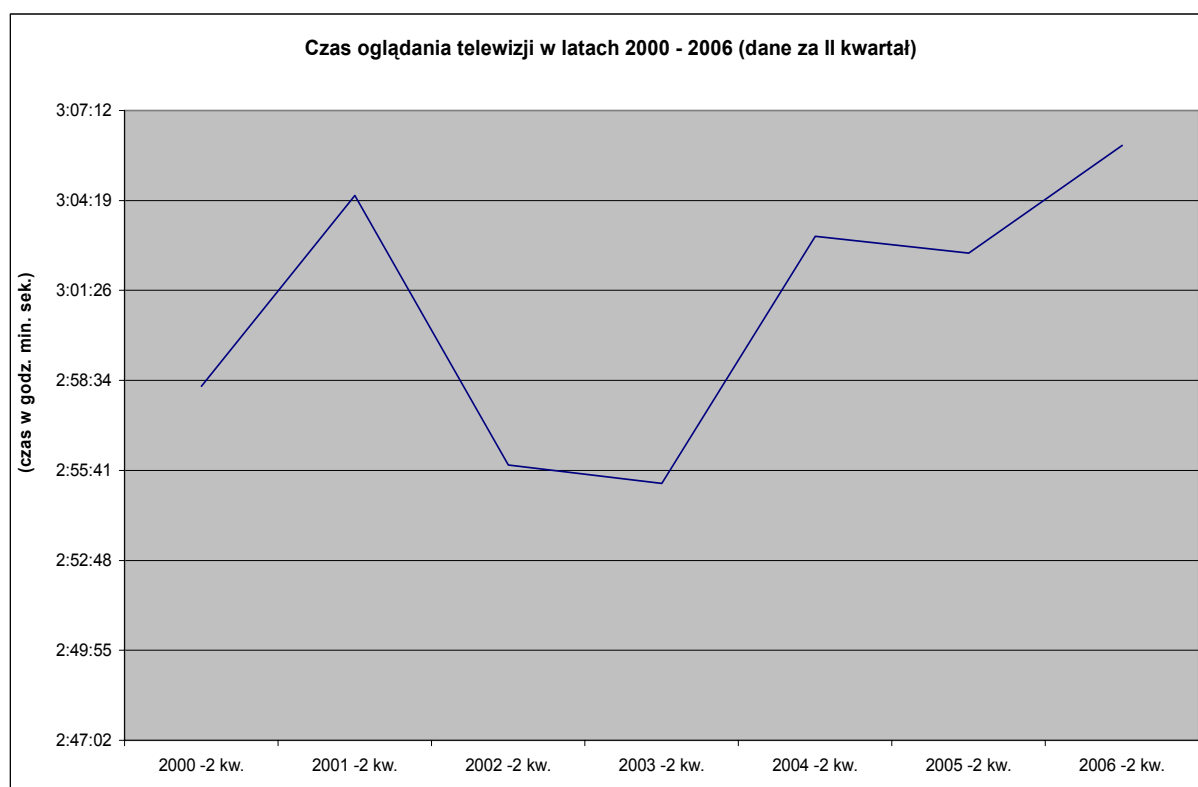
Udział w rynku, wielkość i struktura widowni TVP 1, TVP 2, Polsat, TV 4, TV Puls w drugim kwartale 2006 roku

Czas oglądania telewizji w II kwartale 2006

W drugim kwartale 2006 roku statystyczny Polak oglądał telewizję przez 3 godziny 6 minut w ciągu dnia¹. Czas ten wzrósł o 4 minuty w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Z analizy danych za ostatnie 6 lat (analogiczne okresy tj. 2 kwartał każdego roku) – wykres poniżej – czas jaki zdecydowali się poświęcić Polacy telewizji w II kwartale tego roku był zdecydowanie najdłuższy. Na ile będzie to trwała tendencja a na ile związana wyłącznie z bieżącymi ważnymi wydarzeniami, jak wizyta Papieża Benedykta XVI czy Mistrzostwa Świata w piłce nożnej pokażą następne kwartały roku.

Wykres zamieszczony poniżej obrazuje czas oglądania telewizji w II kwartale lat 2000 – 2006.

Udziały w rynku telewizyjnym i struktura społeczno-demograficzna

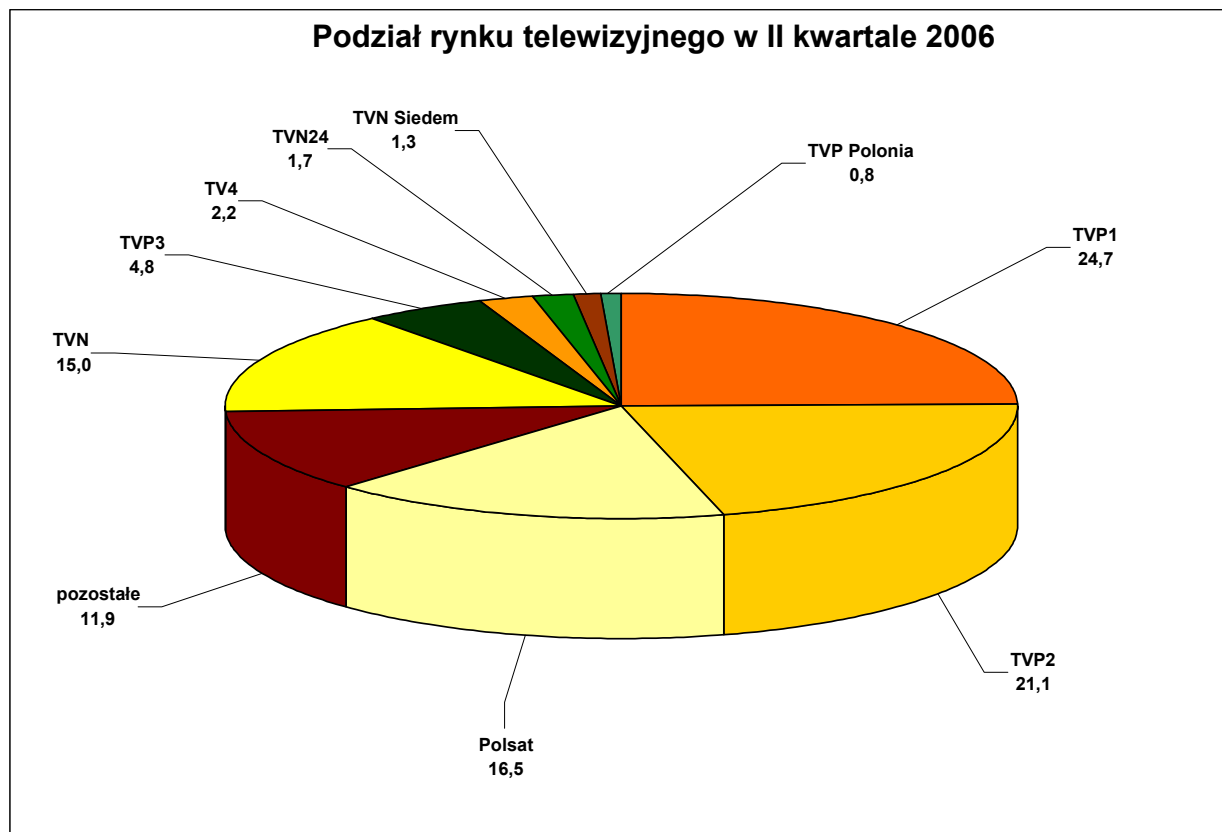
Najchętniej oglądanymi programami telewizyjnymi² były dwa ogólnopolskie kanały publiczne TVP 1, TVP 2 oraz kanały komercyjne – TV Polsat i TVN. Dystans dzielący np. TVP 1 i TVN to prawie 10 punktów

¹ Analiza na podst. danych TNS OBOP; Atv – average time viewing – średni czas spędzony na oglądaniu programu telewizyjnego przez każdego w populacji.

procentowych na korzyść TVP 1. Polsat ma wyższy udział w widowni niż TVN (o 1,5 pkt proc.), zaś niższy od TVP 1 o 8 punktów procentowych. Udziały pozostałych stacji osiągają zdecydowanie mniejsze wartości. Daje to obraz pozycji poszczególnych programów na rynku telewizyjnym.

Szczegółowe dane przedstawia wykres.

* W kategorii pozostałe mieszczą się telewizyjne stacje satelitarne, kablowe oraz stacje lokalne rozpowszechniające programy drogą naziemną, których udział w widowni nie przekroczył 1%.

Poniżej przedstawiono sytuację programów publicznych i koncesjonowanych o największym udziale w rynku oraz telewizji TV4 i TV Puls w porównaniu z rokiem ubiegłym. Scharakteryzowano również ich strukturę społeczno-demograficzną pod względem wieku i wykształcenia.

Program 1 TVP SA

Udział Programu 1 TVP SA w drugim kwartale 2006 roku w widowni telewizyjnej wyniósł 24,7%. Wzrósł w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 1,2 punktu procentowego (wówczas 23,5 %).

W II kwartale bieżącego roku Program 1 TVP oglądało 57 % Polaków³ poświęcając mu 1 godzinę 21 min. dziennie⁴.

² SHR % – Audience share – udział w widowni telewizji ogółem, odsetek czasu spędzonego na oglądaniu programu stacji w stosunku do całkowitego czasu spędzonego na oglądaniu telewizji.

³ RCH% – Reach – odsetek osób, które oglądały dany program przez co najmniej jedną minutę. Osoba, która oglądała program dłużej jest wliczana tylko raz.

W strukturze widowni Programu 1 TVP ponad połowę – około 60%⁵ – stanowią osoby po 45 r. ż. Widzowie młodszy, tj. między 25-35 lat stanowili jedną czwartą osób oglądających program, a widzowie najmłodszy (między 4 a 16 rokiem życia) – 9 %. Najmniej liczną grupą wiekową, niespełna 7%, była młodzież – w wieku 16-24 lata.

Wśród widzów Programu 1 TVP ponad połowę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym, blisko jedną trzecią z wykształceniem średnim, zaś widzowie z wykształceniem wyższym stanowili niewiele ponad jedną dziesiątą widzów Jedynki.

Program 2 TVP SA

W przypadku Programu 2 TVP, drugi kwartał tego roku zakończył się minimalnym spadkiem udziału w widowni – o 0,1 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku 2005. Udział w widowni TVP 2 wyniósł 21,1%, podczas gdy przed rokiem – 21,2.

W analizowanym okresie 2006 roku każdego dnia program ten oglądało średnio 53,4% Polaków. Widzowie poświęcali na jego oglądanie średnio dziennie 1 godzinę 13 minut.

Podobnie jak w Programie 1 TVP przeważającą część widowni tego programu stanowiły osoby starsze i w średnim wieku: prawie 60% to osoby, które ukończyły 45 r. ż. Co trzeci widz to osoba powyżej 60 r. ż. Grupa wiekowa 25-44 lat stanowiła jedną czwartą oglądających ten program. W strukturze widowni mniej liczne grupy to młodzi odbiorcy. Po około 7% widowni stanowiły dzieci poniżej 16 roku życia oraz młodzież (16-24 lata).

Struktura widowni tego programu pod względem wykształcenia kształtowała się następująco: podstawowe i zawodowe 54 %, wykształcenie średnie 33%, a wyższe około 12%.

Polsat

W II kwartale 2006 roku udział w rynku programu Polsat wyniósł 16,5 %, czyli o 0,9 punktu procentowego mniej niż w analogicznym okresie roku 2005. Podobne tempo spadku miało miejsce w I kwartale. Średnio w ciągu kwartału każdego dnia program ten oglądało 46% populacji. Natomiast czas oglądania programu przypadający na widza wyniósł 1 godzinę 6 minut w ciągu doby.

Widzami Polsatu były przede wszystkim osoby młode i w średnim wieku. Ponad 25% to osoby, które nie ukończyły 24 roku życia, w tym 13% to dzieci (grupa 4-15 lat). Natomiast ok. jedna trzecia oglądających to osoby w średnim wieku (grupa 25-44 lata). Osoby starsze (powyżej 60 roku życia) stanowiły jedną szóstą widzów Polsatu.

Ponad połowa osób oglądających tę telewizję (59%) legitymowała się wykształceniem podstawowym i zawodowym. Osoby z wykształceniem średnim stanowiły około jedną czwartą widzów tego programu. Znacznie mniej, bo ok. 10% wśród oglądających ten program stanowiły to osoby z wykształceniem wyższym.

TVN

Drugi pod względem wielkości widowni nadawca koncesjonowany – telewizja TVN – w drugim kwartale 2006 roku uzyskał 15% udziału w rynku.

W analizowanym okresie każdego dnia program ten oglądało średnio 36,5% Polaków. Widzowie poświęcali na jego oglądanie dziennie 1 godzinę 16 minut.

Wśród osób oglądających TVN wykształcenie podstawowe bądź zawodowe posiadała ponad połowa widzów (54%), mniej było widzów z wykształceniem średnim – około jedna trzecia. Wykształcenie wyższe posiadało prawie 11% oglądających ten program.

---

⁴ ATS – Audience average time spend – średni czas oglądania przez widza tej stacji wyrażony w godzinach i minutach.

⁵ ADH% – Adhesion – % wybranej grupy docelowej w stosunku do całkowitej widowni danego programu.

Struktura widowni TVN pod względem wieku była zróżnicowana. Osoby, które ukończyły 60 lat, stanowiły 20% widzów; w grupach wiekowych 45-60 lata i 25-44 lata było po 30% oglądających. Młodszy, tj. poniżej 24 roku życia stanowili 20% widzów tego programu w tym dzieci do 15 r.ż. niespełna 9 %.

TV 4

W drugim kwartale 2006 roku TV 4 przypadło 2,2% udziału w rynku, czyli o 0,2 punktu procentowego mniej niż w drugim kwartale 2005 roku (2,4%). W analizowanym okresie program ten oglądało 15,3% populacji. Średnio widz TV 4 poświęcał na oglądanie tego programu 27 minut w ciągu doby.

Z analizy struktury wieku widzów TV 4 wynika, że najliczniejszą grupą były osoby w wieku 35-44 i 45-55 lat. Stanowiły one łącznie około 40% wszystkich oglądających TV4. Osoby młode (między 25-34 r. ż.) stanowiły 13% widowni, a najmłodszy (którzy nie ukończyli 24 r. ż.) to około jedna piąta widzów tego programu. Około jedną piątą widzów stanowiły również osoby po 60 r. ż.

Wśród widzów TV 4 najliczniejszą grupę reprezentowały osoby posiadające wykształcenie podstawowe i zawodowe – 50%. Nieco mniejszą grupą były osoby z wykształceniem średnim – około 31%. Około 10% osób oglądających ten program posiadało wykształcenie wyższe.

TV Puls

W II kwartale 2006 roku udział w rynku programu TV Puls wyniósł 0,5%, czyli tyle samo ile w analogicznym okresie roku ubiegłego. Średnio program ten oglądało w analizowanym okresie 5% populacji. Czas oglądania programu przypadający na widza i wyniósł 6 minut w ciągu doby.

Struktura widowni TV Puls pod względem wieku przedstawiała się następująco. TV Puls oglądały głównie osoby powyżej 45 roku życia, stanowiły one ponad połowę widowni: 36% odbiorców byli to widzowie między 45 a 65; mniej bo 22% powyżej 65 roku życia. Widzów między 35 – 44 rokiem życia było 19 % w strukturze widowni. Młodsza widownia (między 25 a 34 r. ż.) – stanowiła zdecydowanie mniej bo ok. 13 %. Najmniejszą grupą widzów TV Puls była młodzież (grupa 16-24 lata) – 6% i dzieci (grupa 4-15 lat) – 4%.

Wśród widzów TV Puls 54% posiadało wykształcenie podstawowe bądź zawodowe. Nieco ponad jedną trzecią stanowiły osoby z wykształceniem średnim (34%). Wykształcenie wyższe miało 12% oglądających.

Podsumowanie

Spośród analizowanych programów telewizyjnych w drugim kwartale roku 2006 w największym stopniu powiększył udział w rynku Program 1 TVP (jest to kontynuacja wzrostu z I kwartału) oraz TVN (w drugim kwartale roku nastąpił wzrost udziału w widowni podczas gdy w pierwszym pozostawał na poziomie sprzed roku). W przypadku Programu 2 telewizji publicznej można mówić o zdecydowanie mniejszej stracie udziałów niż w I kwartale. Natomiast, podobnie jak w I kwartale, tempo spadku odnotowała Telewizja Polsat. Zmniejszył się również udział w widowni programu TV 4, a na tym samym poziomie co w analogicznym okresie roku ubiegłego kształtowała się widownia TV Puls.

Analiza struktury widowni pod względem wieku potwierdza dotychczasowy podział widowni: programy koncesjonowane oglądane są głównie przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej – przez osoby starsze. Z analizy struktury wykształcenia osób oglądających omawiane programy wynika, że wśród widzów telewizji publicznej wyższy był wskaźnik osób z wyższym wykształceniem niż w programach koncesjonowanych za wyjątkiem Telewizji Puls, gdzie wskaźnik ten był podobny.

Oprac. Justyna Reisner
Departament Programowy

System podziału środków abonamentowych na przykładzie wybranych państw Europejskich

W Unii Europejskiej państwa członkowskie, zgodnie z tzw. Protokołem Amsterdamskim z 1997 roku, posiadają pełną swobodę w wyborze systemu finansowania mediów publicznych. Dokument ten jednocześnie zaznaczył, iż zakresem finansowania mają być objęci nadawcy wyróżniający się ze względu na realizowaną przez nich misję publiczną, która jest definiowana przez państwa członkowskie oraz że finansowanie to nie może naruszać zasad obrotu gospodarczego oraz zasad konkurencji wewnątrz Wspólnoty.

Nadawcy publiczni, którzy istnieją we wszystkich, poza Luksemburgiem, państwach członkowskich UE są w większości przypadków finansowani ze środków abonamentowych.

Wyjątek stanowią takie państwa, jak Hiszpania, Holandia, Litwa, Portugalia (w przypadku telewizji) oraz Węgry, które automatycznie znajdują się poza obszarem zainteresowania niniejszego opracowania. Należy zaznaczyć, iż systemy poboru abonamentu w pozostałych państwach członkowskich znacznie różnią się między sobą na poszczególnych etapach.

Przede wszystkim wysokość opłaty abonamentowej może być określana przez: parlamenty krajowe (np. Szwecja, Słowacja), właściwe ministerstwa (np. Irlandia, Wielka Brytania) czy regulatora rynku (np. Polska). Istotne różnice pomiędzy państwami członkowskimi widoczne są również w zakresie podmiotów odpowiedzialnych za proces zbierania abonamentu. Rola ta przypadać może bezpośrednio nadawcom publicznym (np. Dania), spółkom zależnym od nadawców publicznych (np. Austria, Niemcy), urzędowi pocztowemu (Irlandia, Słowacja), regulatorom rynku (np. Finlandia) czy wreszcie prywatnym firmom (np. Wielka Brytania).

Najczęściej różnice te są widoczne również na etapie monitorowania procesu poboru abonamentu oraz nakładania kar na podmioty uchylające się od płacenia tego rodzaju opłat. Z punktu widzenia niniejszego opracowania na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż systemy abonamentowe poszczególnych państw członkowskich różnią się między sobą także pod względem ilości beneficjentów środków abonamentowych, jak również pod względem rozwiązań instytucjonalnych w zakresie podziału tych środków. Z tego też względu poza spektrum zainteresowania znajdują się systemy abonamentowe takich państw, jak Finlandia czy Wielka Brytania, gdzie środki abonamentowe trafiają tylko do jednego beneficjenta i gdzie tym samym nie istnieje problem ich rozdziału (odpowiednio do YLE oraz BBC).

Pozostałe przypadki podzielić można ze względu na rodzaj beneficjentów środków abonamentowych. Wyróżnić tu można państwa, gdzie środki abonamentowe kierowane są do kilku różnych nadawców publicznych (np. Słowacja, Szwecja), do nadawców publicznych oraz innych nadawców np. lokalnych lub środowiskowych (Dania, Irlandia) oraz do nadawców publicznych i innych organizacji (np. Niemcy, Francja, Austria). W różny sposób rozwiązywany jest także problem samego rozdziału tych środków.

Mimo istotnych różnic w zakresie systemu abonamentowego w państwach europejskich warto zwrócić uwagę na treść Zalecenia Komitetu Ministrów Państw Członkowskich Rady Europy nr R (96) 10 na temat gwarancji niezależności nadawców publicznych. Wytyczna nr 18 wspomnianego dokumentu odnosi się bowiem bezpośrednio do kwestii określania wysokości oraz podziału środków publicznych pomiędzy beneficjentów (tj. nadawców publicznych). Zgodnie z jej brzmieniem wysokość abonamentu lub innych środków publicznych (np. subsydiów) powinno się określać w dłuższym horyzoncie czasowym tak, aby umożliwić nadawcom publicznym długoterminowe planowanie swoich działań. Ponadto podkreślono, iż odpowiednie instytucje powinny każdorazowo konsultować się z nadawcami publicznymi w zakresie ich potrzeb tak, aby określić wysokość przekazanych środków publicznych. W tym kontekście wspomniano także, iż metody uiszczania opłat abonamentowych oraz system zwolnień nie powinny zagrażać stabilności finansowej nadawców publicznych. W zakresie podziału środków abonamentowych podkreślono, iż podział ten powinien być uzależniony od specyficznych potrzeb i uwarunkowań każdej z organizacji (tj. nadawcy publicznego). Należy brać pod uwagę specyfikę misji publicznej przypisanej każdej z organizacji, jak również zasoby osobowe, techniczne oraz finansowe nadawców.

Poniżej przegląd rozwiązań w zakresie podziału środków abonamentowych w wybranych państwach.

Austria

W przypadku Austrii środki abonamentowe są zbierane przez Gebühren Info Service – GIS, które od 2001 roku jest firmą w 100% zależną od nadawcy publicznego ORF. Podmiot ten odpowiada także za monitoring oraz nakładanie kar na osoby fizyczne lub prawne uchylające się od płacenia abonamentu. Wysokość abonamentu ustalana jest przez 35-osobową Radę Fundacji ORF po zatwierdzeniu przez Radę Widzów. Jednak jego ostateczna wartość zależna jest także od tzw. opłaty landowej (Landesgabe) ustalonej przez poszczególne regiony. W ten sposób wysokość abonamentu różni się w zależności od landu.

Prawo austriackie przewiduje dwa rodzaje abonamentu: radiowy (5,05-6,35 EUR miesięcznie) i radiowo-telewizyjny (od 17,18-21,88 EUR miesięcznie). Z tej sumy około 66% trafia do nadawcy publicznego ORF (4,81 EUR z abonamentu radiowego i 15,18 EUR z abonamentu telewizyjnego), co stanowi około 43% środków budżetowych tego nadawcy.

Pozostała część środków jest rozdzielana pomiędzy władze federalne a landowe. Od całkowitej sumy 0,36 EUR (w przypadku radia) oraz 1,16 EUR (w przypadku telewizji) odprowadzanych jest do ministerstwa finansów jako opłata za możliwość odbioru radia i telewizji. Ponadto 0,48 EUR od każdego abonamentu jest dzielone w proporcji 70:30 % pomiędzy władze federalne a władze landowe jako tzw. opłata wspierająca sztukę. Natomiast wysokość opłaty landowej waha się od 0,00 EUR do 4,70 EUR i przeznaczana jest na cele określone za każdym razem przez poszczególne landy. Pieniądze przeznaczone dla ORF pokrywają działalność programów radiowych, studiów telewizyjnych i programów telewizyjnych.

Dania

Abonament (radiowy, na telewizję czarno-białą oraz na telewizję kolorową) zbierany jest przez jednego z nadawców publicznych Danish National Broadcasting Corporation (DR), który obejmuje zarówno 4 stacje radiowe (oraz wiele kanałów radiowych rozpowszechnianych satelitarnie i przez Internet) oraz dwa kanały telewizyjne rozpowszechniane w formacie analogowym i cyfrowym. Wysokość abonamentu ustalana jest przez parlament na wniosek Ministra Kultury na cztery kolejne lata (obecnie obowiązuje umowa na okres 2002-2006). Dokument ten (Media Policy Accord 2002-2006) to w istocie porozumienie pomiędzy rządem a partią opozycyjną (Danish People's Party). Określa on dodatkowo sposób rozdziału abonamentu. Zgodnie z tym dokumentem największym beneficjentem środków abonamentowych jest DR, które w 2005 roku otrzymało 85,4% całkowitej sumy co stanowi ok. 88% wartości całego budżetu (3,4 mld DKK). Kolejnym beneficjentem jest TV2, które mimo iż w większości finansowana jest z dochodu z reklam to także jest zobowiązana do wykonywania pewnych zadań publicznych, stąd też w 2005 roku otrzymała 10,9% całkowitej sumy. Pewne środki (1,2% w 2005 roku) trafiają też do mediów lokalnych (radio i telewizja) a także do Ministerstwa Kultury (2,5%). Wspomniany dokument przewiduje także wzrost opłaty abonamentowej w zależności od przewidywanego wzrostu cen i płac na dany rok. Ponadto DR uczestniczy w konsultacjach związanych z ustalaniem wysokości abonamentu.

W 2006 roku abonament za posiadanie kolorowego odbiornika telewizyjnego płaci się w wysokości 2090 DKK (ok. 155 EUR), za posiadanie odbiornika biało-czarnego 1310 DKK (ok. 97 EUR) oraz za odbiornik radiowy 320 DKK (ok. 24 EUR).

Francja

We Francji abonament radiowo-telewizyjny nazywany jest „należnością audiowizualną” (dosł. redevance audiovisuelle). Nazwa ta faktycznie oddaje istotę tej opłaty, którą uiszcza się za posiadanie przynajmniej jednego kolorowego odbiornika telewizyjnego lub innego, podobnego do niego urządzenia odbiorczego (dosł. dispositif de réception assimilé) – np. magnetowidu lub wideo-projektora wyposażonego w tuner.

W 2005 r. Francja dokonała reformy w zakresie opłaty abonamentowej. Główna zmiana dotyczyła:

- powiązania poboru należności audiowizualnej z podatkiem katastralnym;
- zmiany trybu dystrybucji tych środków na rzecz audiowizualnych instytucji publicznych.

W wyniku powiązania należności audiowizualnej z podatkiem katastralnym, ich wspólnym poborem zajmują się urzędy skarbowe (poprzednio – specjalnie w tym celu wyznaczone jednostki Ministerstwa Finansów). Od 2005 r. gospodarstwa domowe otrzymują na tym samym druku dwa wezwania do zapłaty: należności audiowizualnej oraz podatku katastralnego. Obie kwoty należy uiścić jednocześnie (raz w roku, w listopadzie).

Osoby prawne uiszczają należność audiowizualną w sposób analogiczny do rozliczania podatku VAT. Osoby, które odnotują w podatkowej deklaracji o dochodach fakt nieposiadania żadnego odbiornika umożliwiającego odbiór telewizji, nie podlegają obowiązkowi uiszczenia należności audiowizualnej.

Wysokość należności dla osób fizycznych wynosi 116 EUR (Francja metropolitarna) i 74 EUR (terytoria zamorskie). Reforma nie podwyższyła zatem należnych kwot, lecz zaokrągliła je w dół (poprzednio 116,5 i 74,31 EUR).

Na mocy francuskiej ustawy budżetowej (loi des finances initiale – LFI-2005) finansowanie publicznych instytucji audiowizualnych na rok 2005 pochodzi z dwóch następujących źródeł:

- środków abonamentowych (po odjęciu kosztów obsługi): 2 201,82 milionów euro;
- środków budżetowych rekompensujących obniżki abonamentu z powodów społecznych: 440 milionów euro 1.

Powyższe kwoty są wypłacane publicznym instytucjom audiowizualnym w formie comiesięcznych zaliczek (1/12 przewidywanej kwoty), które następnie – raz w roku (listopad) są wyrównywane budżetowi państwa z wpływów pochodzących z należności audiowizualnej. Na publiczne instytucje audiowizualne korzystające z wyżej wymienionych środków składają się:

- stacje telewizyjne grupy France Télévisions (France 2, France 3, France 5, Sieć „Francja zamorska” (RFO) oraz France 4 – nowa stacja nadająca w sposób naziemny cyfrowy);
- Arte-France;
- Radio France (France Inter, France Info, France Culture, France Musiques, FIP, France Bleu, Le Mouv’);
- Radio France Internationale (RFI);
- Krajowy Instytut Audiowizualny (INA) mający na utrzymaniu archiwa audiowizualne.

Ustawa budżetowa na 2005 r. ustaliła podział wpływów abonamentowych w następujący sposób:

Frais de gestion = koszty zarządzania (koszty obsługi)

Źródło: http://www.ddm.gouv.fr/article.php?id_article=796 1 Dodatkowo, Radio France Internationale (RFI) jest dotowane przez francuskie MSZ, które w budżecie na 2005 r. przeznaczyło na ten cel 73,64 milionów EUR (płatne bezpośrednio na konto RFI z budżetu Ministerstwa).

Irlandia

W Irlandii zbieraniem abonamentu telewizyjnego zajmuje się poczta (An Post), choć planuje się przekazanie tych kompetencji prywatnej firmie wyłonionej w drodze przetargu.

Wysokość abonamentu jest ustalana przez Ministerstwo ds. Komunikacji, Morza i Zasobów Naturalnych w porozumieniu z Ministerstwem Finansów.

Całość sumy zebranej przez Poczta jest przekazywana do Ministerstwa, które (od 2003 roku) 95% tej sumy przekazuje nadawcy publicznemu RTÉ, a pozostałe 5% regulatorowi rynku (Broadcasting Authority of Ireland), który na zasadzie przetargu przekazuje je firmom producenckim oferującym najbardziej innowacyjne programy, a także na konserwację materiałów archiwalnych. Odnotować należy, iż ok. 5% sumy przekazanej RTE trafia do TG4, nadawcy nadającego w języku irlandzkim. Większość środków abonamentowych przekazanych RTE (w 2004 roku ok. 45%) trafia do pierwszego kanału programu (RTE One) oraz do programu drugiego (w 2004 roku ok. 24%) (RTE Two) pozostałe środki trafiają do publicznych rozgłośni radiowych (w 2004 roku od 4-6%). Wysokość abonamentu telewizyjnego w 2005 roku wynosiła 155 EUR.

Niemcy

Zbieraniem abonamentu zajmuje się GEZ - Gebühreneinzugszentrale, założona 1973 roku wspólnie przez ARD i ZDF. Jest ona również instytucją, która zajmuje się rozdziałem funduszy pomiędzy media publiczne, aktualizacją bazy z danymi osób płacących abonament oraz kontrolą jego przepływu. Wysokość abonamentu przyjmowana jest w umowie międzylandowej, która ostatecznie jest ratyfikowana przez Parlament (Dritter Staatsvertrag zur Änderung rundfunkrechtlicher Staatsverträge vom 26.08./11.09.1996, zuletzt geändert durch den Achten Staatsvertrag zur Änderung rundfunkrechtlicher Staatsverträge vom 08.10./15.10.2004 (Fundstellen s.u.)). Wyróżniono dwa rodzaje abonamentu: pierwszy (tzw. podstawowy) za posiadanie jedynie odbiornika radiowego (także radio samochodowe) drugi zaś za posiadanie telewizora lub telewizora i odbiornika radiowego. Wysokość abonamentu ustalana jest na okres czteroletni dzięki czemu beneficjenci tych środków mogą opracowywać średniookresowe plany działalności.

Beneficjentami środków abonamentowych są przede wszystkim publiczni nadawcy landowi działający jako ARD, nadawca publiczny ZDF, Radio Deutschland oraz landowi regulatorzy rynku mediów elektronicznych. Zaznaczyć również należy, że część środków, które trafiają do ARD i ZDF są następnie transferowane do innych kanałów obarczonych misją publiczną tj. kanał ARTE, Kinderkanal, PHOENIX oraz 3sat (kanał niemiecko-szwajcarski). Największym beneficjentem jest ARD, które w 2005 roku otrzymało 11,95 EUR z każdego abonamentu telewizyjnego (17,05 EUR w 2005 r.), z czego 5,04 EUR przekazane zostało na działalność rozgłośni radiowych ARD, a 6,90 EUR na działalność nadawców telewizyjnych. Drugim największym beneficjentem jest nadawca publiczny ZDF, który w 2005 roku otrzymał 4,39 EUR z każdego abonamentu telewizyjnego. W dalszej kolejności wymienić należy Deutsche Radio (0,40 EUR) oraz landowi regulatorzy rynku mediów (0,32 EUR). Około 2% wszystkich zebranych środków abonamentowych stanowi też opłatę za usługi wykonywane przez GEZ.

Sposób rozdziału środków abonamentowych jest określony we wspomnianej umowie międzylandowej (art.5. par. 9.3). Zasady podziału środków abonamentowych ustala, powołana przez rządy Krajów Związkowych, Komisja określająca potrzeby nadawców publicznych (KEF). Komisja składa się z 16 ekspertów powoływanych na okres pięcioletni. Wspomniana komisja dokonuje oceny potrzeb finansowych przedstawionych przez nadawców publicznych.

Poniżej treść art.5. par. 9.3 wspomnianej umowy międzylandowej określającego podział abonamentu:

§ 9 Podział środków

(1) Z wpływów z abonamentu podstawowego stacje RTV krajów związkowych zrzeszone w ARD otrzymują 93,1373 od sta, a korporacja prawa publicznego „Deutschland Radio” 6,8627 od sta.

(2) Z abonamentu telewizyjnego ARD otrzyma część wynoszącą 61,0994 od sta, zaś ZDF część wynoszącą 38,9006 od sta.

(3) O ile zrzeszone w ARD stacje RTV krajów związkowych lub ZDF nie partycypują w krajowym ośrodku Europejskiego Telewizyjnego Kanału Kulturalnego „ARTE”, ośrodkowi krajowemu ARTE dla potrzeb finansowania niniejszego projektu programowego przysługują przypadające na te stacje udziały w finansowaniu pochodzące bezpośrednio z wpływów z abonamentu telewizyjnego. Udział tych stacji określa się według przewidzianego dla nich w cyfrze 6.2 umowy spółki ośrodków krajowych ARTE w redakcji z dnia 1 grudnia 1994r. udziału obligatoryjnego dla dostarczania programów. Należy przy tym wziąć za podstawę sumę finansowania wynoszącą łącznie 145,96 mln euro rocznie.

Środki mogą być wymagalne w dwunastu równych sumach częściowych co kwartał, za każdym razem w połowie kwartału kalendarzowego, lub też sumy częściowe mogą być przenoszone na jeden z późniejszych terminów wymagalności.

Słowacja

Obecnie na Słowacji instytucją odpowiedzialną za zbieranie abonamentu jest Słowacka Poczta, ale w przyszłości będzie się tym zajmować spółka specjalnie do tego celu powołana przez Słowacką Telewizję (STV) i Słowackie Radio (SR). Wysokość abonamentu ustalana jest przez Parlament w postaci odrębnej

ustawy. Aktualnie miesięczny abonament telewizyjny wynosi 100 SKK (2,5 EURO – 30 EURO rocznie), a miesięczny abonament radiowy – 40 SKK (1 EURO – 12 EURO rocznie). Do roku 2003 Słowacka Telewizja mogła być (około 15% budżetu STV) również finansowana z budżetu państwa. W przypadku radia nadal występuje taka możliwość. Ustawa o abonamencie radiowym i telewizyjnym określa podział środków uzyskanych z abonamentu na: uzyskane z abonamentu telewizyjnego dla STV i uzyskane z abonamentu radiowego dla SR. Przepisy ustawy o abonamencie nie przewidują abonamentu radiowo-telewizyjnego, tzw. combi. Ponadto ustawa ta precyzuje, że dochody uzyskane przez STV i SR z abonamentu mogą być przeznaczone jedynie na pokrycie kosztów związanych z produkcją i dystrybucją programów radiowych i telewizyjnych zgodnie z ramówką programową ustaloną przez Zarząd.

Szwecja

W Szwecji ze środków abonamentowych finansowana jest działalność publicznej telewizji (SVT), publicznego radia (Sveriges Radio) oraz telewizji edukacyjnej (UR). Wspomniani nadawcy publiczni są udziałowcami w firmie Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB), która od 1988 roku jest odpowiedzialna za zbieranie abonamentu. Wysokość abonamentu oraz zasady rozdziału środków w ten sposób zebranych określone są przez Parlament w formie przyjmowanych kilkuletnich planów. Większość środków abonamentowych trafia do nadawcy telewizyjnego SVT. Ponadto środki te trafiają do pozostałych nadawców publicznych, jak również są przeznaczane na działalność RIKAB oraz jednego z regulatorów rynku Broadcasting Commission. W 2005 roku podział środków abonamentowych przeznaczonych dla nadawców publicznych wyglądał następująco: SVT (57,73%), Sveriges Radio (37,52%) oraz UR (4,75%). Proporcje te bazują na ustaleniach poczynionych w 2000 roku. Każdego roku nadawcy telewizyjni, którzy otrzymują abonament, przesyłają do Ministerstwa Kultury szacunkowe koszty i potrzeby finansowe na następny rok.

Zarówno wielkość abonamentu (zasadą jest, że co roku całkowita wartość środków abonamentowych wzrasta o 2%), jak i podział środków pomiędzy podmiotami różnią się co roku nieznacznie. Ewentualne małe zmiany w rozdziale abonamentu są umotywowane wprowadzeniem nowych usług lub programów przez nadawców publicznych np. usługi dla osób niepełnosprawnych, programy dla mniejszości czy programy o tematyce dziecięcej lub kulturowej.

W marcu 2006 roku parlament przyjął kolejny plan dla mediów publicznych (na lata 2007-2012) odnoszący się do polityki względem nadawców publicznych w tym także podziału środków abonamentowych. W 2006 roku wysokość abonamentu była ustalona na poziomie 1968 SEK (ok. 210 EUR rocznie).

* * *

Zgodnie z przedstawionymi powyżej rozwiązaniami stosowanymi w różnych państwach europejskich w zakresie podziału środków abonamentowych pomiędzy różnych beneficjentów zauważyć należy, iż w większości przypadków procentowy podział środków abonamentowych ustalany jest zanim środki te zostaną zebrane. Ilość przydzielonych środków jest w dużej mierze uzależniona od artykułowanych potrzeb przez nadawców publicznych oraz misji publicznej przez nich wykonywanej. Warto zauważyć, iż wysokość środków abonamentowych ustalana jest najczęściej w dłuższym horyzoncie czasowym, co ułatwia funkcjonowanie nadawców w perspektywie średniookresowej. Duża i względnie stała ściągalskość abonamentu pozwala określić potencjalne wpływy p7oszczególnym nadawcom.

Za podział środków abonamentowych odpowiedzialne są najczęściej albo parlamenty poszczególnych państw bądź też właściwe ministerstwa. Ustalenia te są zawarte albo w aktach prawnych określających zadania mediów publicznych (np. Dania, Niemcy, Szwecja), ustawach o abonamencie (np. Słowacja) lub też w ustawie budżetowej (np. Francja).

Opracowali
Albert Woźniak, Paweł Stępa,
Ewa Murawska-Najmiec

Rozwój naziemnej telewizji cyfrowej w Wielkiej Brytanii

Wspólnotowe podejście do procesu konwersji cyfrowej w telewizji naziemnej

Proces przechodzenia na cyfrową technikę rozpowszechniania telewizyjnego drogą naziemną ma złożony charakter, obejmuje szereg aspektów technicznych, związanych zarówno z planowaniem, jak i wdrażaniem procesu zmiany techniki rozpowszechniania. Wiąże się z nim zasadnicze zmiany o charakterze zarówno gospodarczym, jak i społecznym.

Nie ma jednego modelu realizowania tego procesu w Europie, różne państwa wybrały różne metody konwersji, a także rozłożyły go na różny okres czasu, w niektórych wypadkach okres ten z zamierzenia miał mieć charakter długofalowy, np. w Wielkiej Brytanii, gdzie na początku tego procesu nie ustalono daty wyłączenia częstotliwości analogowych (switch-off), sformułowano jednak kryteria wyłączenia częstotliwości analogowych, a stosunkowo późno, na zawansowanym etapie postępowania procesu konwersji określono konkretny kalendarz switch-off. Długofalowy, przebiegający na terenie całego kraju dobrze zaplanowany i sprawnie przeprowadzony sposób podejścia do tego zjawiska w Wielkiej Brytanii uchodzi na modelowy przykład konwersji długoterminowej.

Zupełnie inne podejście do procesu konwersji wybrano w Niemczech, gdzie wybrano model krótkoterminowej konwersji wyspowej. Zdecydowano się wprowadzać emisje cyfrowe etapowo, w poszczególnych regionach, region po regionie, aż do pełnego pokrycia całego kraju przez częstotliwości cyfrowe. Przy czym inaczej, niż w przypadku Wielkiej Brytanii, metoda ta przewiduje krótki okres emisji równoległej programów w formie cyfrowej i analogowej w poszczególnych regionach. Pozwala też na szybsze uzyskanie dywidendy cyfrowej; uwolnione w wyniku konwersji w poszczególnych regionach częstotliwości, dotąd wykorzystywane dla celów emisji analogowych, mogą ułatwić proces konwersji cyfrowej w kolejnym regionie, co ma zasadnicze znaczenie w przypadku niedoboru wolnych częstotliwości.

Przykładem modelu pośredniego mogą być Włochy, gdzie proces konwersji jest przeprowadzany na terenie całego kraju, przyjęto jednak bardzo krótki termin na przeprowadzenie konwersji, uwzględniając w dużym zakresie subwencjonowanie przez państwo zakupu dekodowników (STB). Planowany termin switch-off okazał się jednak w świetle późniejszych doświadczeń nie do końca realistyczny i konieczne okazało się jego przesunięcie o dalsze dwa lata.

Prawo wspólnotowe nie poddaje procesu konwersji cyfrowej regulacji, choć formułuje wobec państw członkowskich obowiązki o charakterze informacyjnym - w zakresie planów konwersji, a także formułuje pewne ogólne zalecenia. Niektóre aspekty procesu przechodzenia na rozpowszechnianie cyfrowe znajdują się w centrum zainteresowania Komisji Europejskiej.

Warto wspomnieć w tym miejscu, iż Plan Działania eEurope 2005 - Społeczeństwo Informacyjne dla Wszystkich przyjęty w 2002 r. wymagał, aby w celu przyśpieszenia przechodzenia na rozpowszechnianie cyfrowe i zapewnienia przejrzystości tego procesu państwa członkowskie do końca 2003 r. opublikowały swoje plany przełączenia, podając w miarę możliwości przewidywaną datę zaprzestania analogowego nadawania transmisji telewizyjnych. Wiele państw notyfikacji tych dokonało jednakże ze znacznym opóźnieniem.

W Europe 2005 określono, że taka informacja przedstawiona przez poszczególne państwa powinna obejmować mapę drogową procesu, ocenę warunków rynkowych, a o ile to możliwe również datę zaprzestania nadawania drogą naziemną w technice analogowej (nie było to jednak obligatoryjne).

Na późniejszym etapie Komisja Europejska w komunikacie z 9 września 2003 r. w sprawie przejścia od transmisji analogowych do cyfrowych („od cyfryzacji do wyłączenia systemów analogowych”) określiła ogólne zalecenia dla państw członkowskich w sprawie przechodzenia na cyfrowy system emisji radiowych i telewizyjnych, prowadzącego do ostatecznego zaprzestania emisji w systemie analogowym. Podkreślono, że proces ten powinien przebiegać w sposób przyjazny dla odbiorców i być napędzany przez siły rynkowe. KE uznała, że ingerencja ze strony państw członkowskich w ten proces poprzez opracowanie odpowiedniej polityki powinna kierować się zasadami przejrzystości, zasadności i proporcjonalności oraz mieć miejsce w odpowiednim czasie w celu zminimalizowania ryzyka zakłócenia rynku.

KE podkreśliła, że wymaga to dokładnej oceny skutków oraz monitorowania wdrażanej polityki, a także rozwoju rynku i zapewnienia konsumentom szczegółowej informacji o planowanym przejściu na nową technikę rozpowszechniania. Podkreślono, że regulacje krajowe powinny być zgodne z zasadą neutralności technologicznej, a wszelkie różnice w traktowaniu uczestników rynku muszą być uzasadnione. Konwersja cyfrowa powinna wykorzystywać różne sieci, modele działalności gospodarczej oraz usługi, a także obejmować telewizję ogólnodostępną (bezpłatną), lepszą jakość obrazu oraz interaktywne usługi dodatkowe. Zaprzestanie nadawania techniką analogową może mieć miejsce dopiero, gdy nadawanie techniką cyfrową będzie powszechnie odbierane, aby zminimalizować koszty społeczne.

Dokument ten potwierdzał, iż zasadniczo ramy procesu konwersji określa prawo krajowe, przy czym możliwe obszary działania ze strony instytucji unijnych obejmują w opinii KE prowadzenie analiz porównawczych, standaryzację sprzętu, informowanie konsumentów, promowanie dostępu do usług dodatkowych.

KE nie uznała pierwotnie za celowe określenie wspólnego terminu zaprzestania nadawania techniką analogową w UE. W omawianym komunikacie KE wskazała, że decyzja w sprawie wyłączenia częstotliwości analogowych powinna być podjęta na poziomie państw członkowskich lub władz regionalnych. Przy czym zdaniem KE, odejście od nadawania techniką analogową, powinno nastąpić dopiero kiedy nadawanie techniką cyfrową stanie się powszechne i pozostanie niewiele gospodarstw korzystających z techniki analogowej.

Komisja Europejska w późniejszym komunikacie z 24 maja 2005 r. w sprawie przyspieszenia przejścia z analogowego na cyfrowe rozpowszechnianie, zaproponowała jednak przyjęcie wspólnej, końcowej daty wyłączenia częstotliwości analogowych w obrębie UE na początku 2012 r.

Stanowisko to zapewne wynikało z faktu bardzo ograniczonej lub w ogóle nie funkcjonującej koordynacji planów przechodzenia na rozpowszechnianie cyfrowe pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi.

Na podstawie notyfikacji dokonywanych przez państwa członkowskie KE wyodrębniła dwie grupy terminów wyłączenia częstotliwości analogowych, przyjętych przez państwa członkowskie UE. Pierwsza grupa w opinii KE planuje switch-off najpóźniej do 2010, a druga grupa do 2012. KE wskazała, że gospodarcze i społeczne korzyści UE jako całości mogą być w pełni osiągnięte, dopiero gdy wszystkie państwa członkowskie przejdą na rozpowszechnianie w technice cyfrowej i wyłączą częstotliwości wykorzystywane na potrzeby emisji telewizyjnej w technice analogowej.

W oparciu o te założenia KE zaproponowała wewnątrzspołnotowy termin switch-off na początek 2012 r.

W komunikacie zachęcono te państwa członkowskie, które dotąd nie ogłosiły dat switch-off do ogłoszenie przed końcem 2005r. planów wskazujących, w jaki sposób zamierzają dokonać konwersji cyfrowej i wyłączyć częstotliwości analogowe przed początkiem 2012 r.

Konwersja cyfrowa w Wielkiej Brytanii - wprowadzenie

Wielka Brytania jest niewątpliwie europejskim liderem w dziedzinie telewizji cyfrowej. Wprowadziła telewizję cyfrową bardzo wcześnie - na jesieni 1998 r. Przez długi okres nadawcy oferowali swoje programy zarówno w technice analogowej, jak i cyfrowej, a cały proces konwersji cyfrowej został szczegółowo zaplanowany, oparty na licznych badaniach i analizach, których efekty regularnie były podawane do publicznej wiadomości, poparty sprawnie przeprowadzaną kampanią informacyjną.

Ustalenie daty wyłączenia częstotliwości analogowych nastąpiło stosunkowo późno – wtedy, gdy spełnione zostały odpowiednie przesłanki do podjęcia decyzji o wyłączeniu częstotliwości analogowych - mianowicie we wrześniu 2005 r., kiedy to Sekretarz Stanu ds. Kultury ogłosiła terminy wyłączenia częstotliwości analogowych w poszczególnych regionach. Był to więc długi, szczegółowo zaplanowany w odniesieniu do szerokiego spektrum zagadnień proces, podlegający regularnemu monitoringowi i ocenie przykład konwersji długoterminowej.

Istotne jest, iż Wielka Brytania podeszła do procesu konwersji cyfrowej w neutralny technologicznie sposób, nie nastawiony na promowanie którejkolwiek platformy dostępu, uznając, iż proces konwersji

cyfrowej ukierunkowany jest na zapewnienie odbiorcom dostępu do telewizji cyfrowej drogą satelitarną, drogą kablową, drogą naziemną, lub poprzez szerokopasmowe sieci internetowe.

W kwartalnym raporcie okresowym (za pierwszy kwartał 2006 r.) OFCOM oceniając postępy w zakresie konwersji cyfrowej w telewizji, stwierdził, że do 31 marca 2006 r. penetracja telewizji cyfrowej osiągnęła 72,5% gospodarstw domowych w Wielkiej Brytanii, co stanowi wzrost w stosunku do poprzedniego kwartału, kiedy to wskaźnik ten wynosił 69,5%.

Ogólna liczba gospodarstw domowych mających dostęp do telewizji cyfrowej wyniosła ponad 18,2 mln.

OFCOM w swoim raporcie podaje również dane dotyczące poszczególnych platform dostępu do telewizji cyfrowej. Liczbę gospodarstw domowych korzystających z ogólnodostępnej cyfrowej telewizji przekazywanej drogą naziemną (Freeview) jako jedynej platformy dostępu w pierwszym kwartale 2006 r. OFCOM szacuje na ok. 7,1 mln.

Przy czym ogólna liczba gospodarstw korzystających z DTT, a więc takich, w których korzysta się także z innej platformy dostępu do telewizji, osiągnęła liczbę 8,8 mln.

W tym samym czasie liczbę abonentów satelitarnej płatnej platformy BSkyB określano na poziomie prawie 7,7 mln.

Liczbę gospodarstw domowych korzystających z ogólnodostępnej telewizji cyfrowej drogą satelitarną szacowano na ok. 645 tys.

Tak więc, razem (BSkyB plus programy ogólnodostępne droga satelitarną) ponad 8 mln gospodarstw domowych miało dostęp do telewizji cyfrowej drogą satelitarną.

Dostęp do telewizji cyfrowej drogą kablową posiada 2,8 mln brytyjskich gospodarstw domowych.

Raport ten wskazuje, że to właśnie Wielka Brytania ma najwyższy na świecie wskaźnik penetracji telewizji cyfrowej na wszystkich platformach dostępu - 72,5%, przy czym wskaźnik ten różnie wygląda w poszczególnych regionach np. w Walii przekroczył on 80%, a w regionie Tyne Tees 77% pod koniec ub.r. Regionem o najniższym wskaźniku upowszechnienia telewizji cyfrowej był pod koniec 2005 r. Ulster 56 %. W pozostałych regionach wskaźnik ten jest znacznie wyższy; i tak w Anglii wynosił on 69%, w rejonie Londynu 68%, w Szkocji 66%, Yorkshire 67%, Central 67%, Westcountry 67%, West 72%, Meridian 72%, Granada 74%, Border 71% (wskaźniki z poszczególnych regionów odzwierciedlają stan z końca 2005 r.)

Warto odnotować, iż w innych krajach europejskich wskaźnik ten nie przekroczył 50%.

Oceniając te dane należy pamiętać, że w znacznej części gospodarstwach domowych Wielkiej Brytanii korzysta się z więcej niż jednej platformy dostępu do telewizji cyfrowej.

Najpopularniejszą platformą dostępu do telewizji cyfrowej w Wielkiej Brytanii jest platforma satelitarna. Obecnie więcej jest abonentów cyfrowej platformy satelitarnej niż gospodarstw domowych korzystających wyłącznie z analogowej telewizji naziemnej. Rynek brytyjski nie jest zdominowany przez naziemną drogę dostępu do treści audiowizualnych.

Duża popularność cyfrowych platform satelitarnych charakteryzuje rynek brytyjski, jednak popularność cyfrowych platform naziemnych stale wzrasta.

Więksi nadawcy brytyjscy rozpowszechniający swoje programy drogą naziemną, nadają je równocześnie w dwóch technikach: analogowej i cyfrowej. Tak jest w przypadku programów naziemnych; BBC1, BBC2, ITV1, Chanel 4, Five oraz S4C.

Średnia cena dekodera STB do odbioru Freeview wynosiła pod koniec 2005 r. ok. 40 funtów.

Chronologia procesu konwersji cyfrowej w Wielkiej Brytanii

W październiku 1998 r. ruszyła pierwsza platforma cyfrowa na rynku brytyjskim - satelitarna Sky Digital, a już we wrześniu 2001 r. BSkyB wyłączyło swoje analogowe transmisje satelitarne.

Telewizja cyfrowa z platform naziemnych miała dłuższą drogę rozwoju; w 1996r. The Broadcasting Act określił ramy prawne rozwoju cyfrowej telewizji naziemnej, w tym samym roku przyznano po jednym multipleksie BBC oraz Digital 3&4 (join venture ITV i Chanel 4), na cztery pozostałe multipleksy Independent Television Commission (ówczesny regulator rynku audiowizualnego) ogłosił przetarg. Jednocześnie zagwarantowano Chanel 5 i S4C zapewnienie umieszczenia ich programów na którymś z multipleksów.

W 1997r. Independent Television Commission wydała trzy koncesje na prowadzenie cyfrowych multipleksów naziemnych, koncesje na prowadzenie trzech multipleksów otrzymała spółka British Digital Broadcasting - join venture Carlton, Granada i w początkowej fazie także BSKyB - ('OnDigital', a potem 'ITV Digital'). W 1998 r. Independent Television Commission przyznał ostatni wolny multipleks SDN Ltd. (spółce S4C, NTL oraz United News & Media).

W listopadzie 1998 r. ruszyła naziemna cyfrowa platforma telewizyjna OnDigital (później pod nazwą ITV Digital), oferująca dostęp do swojej oferty na zasadach odpłatności, nie odniosła ona jednak sukcesu i zaprzestała działalności w kwietniu 2002 r.

Częstotliwości wykorzystywane wcześniej przez ITV Digital na cele trzech cyfrowych multipleksów naziemnych zostały ponownie w 2002 r. przyznane w drodze przetargu przez regulatora rynku audiowizualnego. Otrzymało je konsorcjum Freeview (DTV Services Ltd) założone przez BBC, Crown Castle (obecnie National Grid Wireless) i BSKyB - pod warunkiem jednak, że BSKyB nie będzie zaangażowane w prowadzenie nowej usługi.

30 października 2002 r. ruszyło Freeview, wprowadzając na obszarze Wielkiej Brytanii usługi ogólnodostępnej cyfrowej telewizji naziemnej.

W październiku 2005 r. do konsorcjum Freeview przystąpiły także ITV plc oraz Chanel 4. Tak więc, obecnie we Freeview ma udział pięć podmiotów. Rozpowszechnia i rozprowadza ono telewizyjne i radiowe programy ogólnodostępne, a także interaktywne usługi BBC, Sky i innych nadawców.

Obecnie Freeview oferuje ponad 30 ogólnodostępnych programów telewizyjnych i 20 cyfrowych ogólnodostępnych programów radiowych, a także usługi tekstowe i interaktywne, takie jak np. BBCi, Teletext, Teletext Holidays, Teletext Cars, Top Up TV Active, YooPlay Games, 4TVInteractive, i in.

31 marca 2004 r. uruchomiono płatną usługę Top Up TV na platformie Freeview, umożliwiając dostęp za opłatą subskrypcyjną do 10 programów premium.

Określenie daty switch-off w Wielkiej Brytanii

Planując proces konwersji cyfrowej już w 1999 r. określono kryteria wyłączenia częstotliwości analogowych. Wtedy to ówczesny Sekretarz Stanu ds. Kultury, Mediów i Sportu Chris Smith wskazał na konieczność spełnienia łącznie dwóch kryteriów - kryterium dostępności i kryterium przystępności cenowej. Kryteria te zostały potwierdzone w Białej Księdze opublikowanej w grudniu 2000 r.

Kryterium dostępności zakłada, że wszyscy widzowie odbierający telewizyjne programy w formie analogowej drogą naziemną powinni mieć możliwość odbioru na całym terytorium kraju głównych programów ogólnodostępnych formie cyfrowej. [Obecne pokrycie kraju przez analogowe transmisje naziemne ocenia się na 98,5%.] Kryterium to odnosi się więc do zapewnienia całkowitego pokrycia kraju przez cyfrowe emisje naziemne. Natomiast kryterium przystępności cenowej zakłada, że przejście na cyfrę powinno być możliwe do udźwignięcia przez znaczną większość mieszkańców. Kryterium to może być uznane za spełnione, jeśli 95% konsumentów będzie miało dostęp do cyfrowej telewizji.

Proces wyłączenia częstotliwości analogowych w UK - ogłoszony we wrześniu 2005 r. - będzie przebiegał kolejno w poszczególnych Regionach pomiędzy 2008 - a 2012r.;

- począwszy od drugiej połowy 2008 r. - Border,
- następnie w West Country od pierwszej połowy 2009,
- HTV Wales - druga połowa 2009,
- Grenada - druga połowa 2009,

- HTV West - pierwsza połowa 2010,
- Grampian - pierwsza połowa 2010,
- Scottish Television - druga połowa 2010,
- Yorkshire - pierwsza połowa 2011,
- Anglia - pierwsza połowa 2011,
- Central - pierwsza połowa 2011,
- Meridian - pierwsza połowa 2012,
- Carlton / LWT (Londyn) - pierwsza połowa 2012,
- Tyne Tees - druga połowa 2012,
- Ulster - druga połowa 2012.

Podział regionów został zdeterminowany przez kryteria techniczne określone przez OFCOM i nadawców. Odzwierciedla też podział regionalny ITV.

Tak więc końcową datą wyłączenia częstotliwości analogowych na terenie kraju będzie koniec 2012 r. Podkreśla się przy tym, że interesy konsumentów, a zwłaszcza ludzi starszych i innych wrażliwych grup społecznych szczególnie muszą być chronione.

Działania usługodawców z różnych sektorów usługowych związane z procesem konwersji cyfrowej koordynuje od kwietnia 2005 przez 'Digital UK', dawniej znany jako 'SwitchCo' - niezależna organizacja typu non-profit związana przez nadawców, operatorów multipleksów i innych usługodawców z powiązanych dziedzin usługowych. Na potrzebę wprowadzenia takiej organizacji wskazywały rekomendacje OFCOM i grupy Digital TV Project.

Digital UK ma za zadanie koordynację aspektów technicznych rozprzestrzeniania się telewizji cyfrowej na terenie całego kraju, zgodnie z planem zatwierdzonym przez Rząd we wrześniu 2005 r. Drugim zadaniem Digital UK jest zapewnienie publiczności wszystkich niezbędnych informacji o procesie konwersji cyfrowej. Trzecim rodzajem działalności tej organizacji jest ułatwianie współpracy pomiędzy wytwórcami sprzętu, detalistami, operatorami platform cyfrowych i organizacjami reprezentującymi interesy konsumentów, w sprawach związanych z procesem konwersji cyfrowej.

Jednak najważniejsze zadania związane ze sprawnym przeprowadzeniem konwersji cyfrowej spoczywają na państwowym, niezależnym organie regulacyjnym - OFCOM.

Aby właściwie ocenić skalę problemów, zarówno natury technicznej, jak społecznej, wymagających rozwiązania przy finalizowaniu procesu przechodzenia z rozpowszechniania analogowego na rozpowszechnienie cyfrowe w telewizji naziemnej, zakończonego wyłączeniem częstotliwości analogowych. Rząd Wielkiej Brytanii podjął decyzję o przeprowadzeniu dwóch prób pilotażowych przeprowadzenia procesu konwersji cyfrowej.

Pierwsza próba pilotażowa miała miejsce w Ferryside i Llansteffan; na obszarze obejmującym ok. 500 domów w Południowej Walii. Próba rozpoczęła się od prezentacji sprzętu do odbioru telewizji cyfrowej w maju 2004 r., a zakończyła wyłączeniem częstotliwości analogowych w marcu 2005 r.

Projekt ten realizowano we współpracy partnerskiej, w którą zaangażowane były różne podmioty: rząd, nadawcy, operatorzy multipleksów cyfrowych, operatorzy sieci, wytwórcy urządzeń odbiorczych oraz OFCOM.

Głównym celem projektu pilotażowego realizowanego w Południowej Walii było uzyskanie doświadczenia w zakresie różnorodnych aspektów przeprowadzenia procesu przejścia na rozpowszechnianie cyfrowe; wypróbowanie przestrojenia nadajników wymaganego dla dokonania konwersji z sygnału analogowego na cyfrowy, zbadanie stopnia potrzebnego wsparcia dla konsumentów w zakresie instalacji i przyswojenia korzystania z sprzętu umożliwiającego odbiór telewizji cyfrowej, sprawdzenia zakresu prac związanych z przystosowaniem domowych anten, aby zapewnić właściwy odbiór sygnału DTT, sprawdzenia pierwotnych założeń w zakresie kosztów, jakie przeciętne gospodarstwo domowe będzie musiało ponieść w ramach procesu konwersji.

Dzięki przeprowadzeniu próby pilotażowej w Ferryside i Llansteffan uzyskano istotne informacje. Okazało się, że od strony technicznej nie napotkano trudności; transmisje cyfrowe rozpoczęto zgodnie z planem, zgodnie z planem dokonano także wyłączenia częstotliwości analogowych. Co istotne, żadne

gospodarstwo domowe nie zostało pozbawiane możliwości odbioru usług telewizyjnych w wyniku konwersji cyfrowej.

Jeśli chodzi o doświadczenia konsumentów związane z procesem, pozytywnie należy podejść do faktu, iż 81 % uczestników próby było w stanie samodzielnie zainstalować i korzystać z cyfrowego sprzętu odbiorczego bez pomocy z zewnątrz, aczkolwiek pewna grupa odbiorców wymagała wsparcia w tym zakresie.

Problemy tych odbiorców w większości rozwiązano w drodze konsultacji telefonicznych za pośrednictwem specjalnej linii telefonicznej. Tym niemniej nieduża grupa odbiorców, w szczególności ludzie starsi i niepełnosprawni wymagała większej, szczególnej pomocy.

Niektóre anteny domowe i połączenia kablowe były w złym stanie i nie współdziałały właściwie z DTT lub przekazywały obraz słabej jakości.

Gospodarstwa domowe objęte próbą pilotażową musiały same ponieść koszty związane z zapewnieniem właściwej instalacji antenowej i połączeń kablowych.

Istotną rolę dla udanego zakończenia próby miało zapewnienie odbiorcom z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym informacji o konwersji cyfrowej.

Wyniki tej próby uznano za pozytywne, nie napotkano większych trudności, cały proces odbył się bez opóźnień, zgodnie z planem.

Druga próba pilotażowa miała miejsce w Bolton, w Północnej Anglii. Objęto jej zakresem 400 gospodarstw domowych, w których co najmniej jedna osoba przekroczyła 75 lat lub była osobą niepełnosprawną.

Projekt ten był ukierunkowany na określenie charakteru pomocy (zarówno w wymiarze technicznym, jak finansowym), jakiej najsłabsze grupy społeczne mogą potrzebować w związku z konwersją cyfrową.

Próba pilotażowa w Bolton rozpoczęła się w lipcu 2005 r., a w maju 2006 r. ogłoszono raport z jej przeprowadzenia.

Raport wykazał, że wyniki także tej próby były pozytywne, zdecydowana większość uczestników tego projektu pozytywnie odniosła się do procesu konwersji i była zadowolona z odbioru telewizji cyfrowej.

Projekt ten wykazał, że: 69% uczestników próby było w stanie samodzielnie zainstalować niezbędne urządzenia odbiorcze, lub było to w stanie zrobić z pomocą przyjaciół lub rodziny,

67% uczestników próby najbardziej doceniało w telewizji cyfrowej możliwość odbioru większej liczby programów, a 20% najbardziej sobie ceniło poprawę jakości odbioru telewizji.

92% uczestników próby uznało specjalnie przygotowane i jasno zredagowane druki informacyjne za pomocne.

Stwierdzono, że osoby starsze i niepełnosprawne potrzebują więcej czasu na zaznajomienie się z korzystaniem z nowego sprzętu odbiorczego, po 4 tygodniach 74% ludzi wskazywało na trudności w korzystaniu z nowego sprzętu do odbioru telewizji, ale po kolejnych 4 tygodniach ponad 80% uczestników próby nie odnotowywało już żadnych problemów związanych z korzystaniem z nowego wyposażenia odbiorczego. Wyniki próby uznano za zachęcające.

Przyczyniły się one do opracowania przez Rząd i BBC programu pomocowego ukierunkowanego na zapewnienie tym grupom osób wsparcia w związku z przeprowadzaniem konwersji cyfrowej.

Oferta programowa DTT w Wielkiej Brytanii

Wśród 30 programów telewizyjnych oferowanych przez Freeview są m.in.: BBC One, BBC Two, BBC Three, BBC Four, CBBC, BBC News 24, BBC Parlament, ITV 1, ITV 2, ITV 3, ITV 4, ITV Play, Chanel 4, More4, CBeebies, CBBC, CITV Channel, E4, E4+1, Film4, Quiz Call, Five, S4C, S4C-2, Sky News, Sky Sports News, Sky Three, UKTV History, The Hits!, The Music Faktory, Ideal Word, UKTV Bright Ideas, Teachers'Tv, TeleG, ABC1, QVC, Bid TV, price-drop TV, The Community Chanel.

Wśród oferty programów płatnych z oferty Top Up TV można wymienić m.in. Setanta Sports 1 (pay-per-view), Discovery Chanel, Discovery Real Time, TCM, Cartoon Network, Boomerang, Toonami, British Eurosport, UKTV Gold, UKTV Style, UKTV Food, British Eurosport, Bloomberg Television, Red Hot TV (pay-per-view).

Na rynku brytyjskim istnieje sześć multipleksów naziemnych:

- Multipleks 1 zarządzany przez BBC - przepływność 18 Mb/s.),
- Multipleks 2 zarządzany przez Digital 3&4 (spółkę ITV i Chanel 4) -przepływność 24 Mb/s,
- Multipleks A zarządzany przez SDN (należącą do ITV plc) - (przepływność 24 Mb/s),
- Multipleks B zarządzany przez BBC - przepływność 18 Mb/s,
- Multipleks C zarządzany przez National Grid Wireless -przepływność 18 Mb/s,
- Multipleks D zarządzany przez National Grid Wireless -przepływność 18 Mb/s.

Programy udostępniane przez Freeview są ogólnodostępne (oferowane bezpłatnie), jednakże w maju 2004 uruchomiono na multipleksach naziemnych 2 i A - a więc multipleksach, które w tym czasie nie należały do konsorcjum Freeview - dodatkową usługę Top Up TV w ramach której oferowano elementy 10 kanałów premium za opłatą subskrypcyjną. Usługa Top Up TV nadal pozostaje dostępna na tych multipleksach.

Na ww multipleksach naziemnych stosuje się (poza jednym wyjątkiem) multipleksowanie statystyczne, które pozwala multipleksowemu automatycznie przydzielać poszczególnym programom w multipleksie właściwą przepływność, zależnie od charakteru aktualnie transmitowanego obrazu.

Pewne rodzaje przekazu, zawierające szybko zmieniające się obrazy, np. transmisje sportowe, wymagają większej przepływności. Jest to rozwiązanie sprzyjające efektywnemu podziałowi pojemności sygnału. Jedynym programem korzystającym z multipleksowania stałego, polegającego na przydzielaniu programom stałej przepływności niezależnie od aktualnego charakteru przekazu jest BBC One na Multipleksie 1. Program ten ma stałą wysoką przepływność 4,4 Mb/s, podczas gdy inne programy na ogół korzystają z przepływności ok.2 Mb/s.

Liczba programów w poszczególnych multipleksach jest bardzo różna: im więcej programów jest w danym multipleksie, tym niższa rozdzielczość, a więc i gorsza jakość obrazu. O ile na multipleksie 1 należącym do BBC jest tylko 5 programów, a na multipleksie B - 4 (też zarządzanym przez BBC), to najwięcej programów telewizyjnych jest na multipleksie A ok.22 (w tym liczna grupa programów płatnych w ramach oferty Top Up TV).

Pomoc państwa

We wrześniu 2005 r. Sekretarz Stanu ds. Kultury Tessa Jowell ogłosiła razem z terminarzem wyłączenia częstotliwości analogowych na cele transmisji telewizyjnych wprowadzenie programu pomocowego. Przewiduje on pomoc polegającą na dostarczeniu niezbędnego sprzętu umożliwiającego odbiór transmisji cyfrowych na domowym sprzęcie odbiorczym (w szczególności dekodery - STB), a także instalacji tego sprzętu oraz pomocy w zapoznaniu się z korzystaniem z tego sprzętu przeznaczona dla osób, które przekroczyły 75 rok życia, a także dla osób niepełnosprawnych.

Program jest finansowany przez BBC w ramach przychodów z opłat abonamentowych. Szczegóły realizacji programu zostały uzgodnione pomiędzy Rządem Wielkiej Brytanii a BBC.

Co ważne, program ten zakłada, że pomoc ta będzie także przyznana na przystosowanie do odbioru transmisji telewizyjnych w technice cyfrowej także na innej niż naziemna platformie dostępu - jeśli odbiorca postanowi wybrać inną niż naziemna platformę dostępu do telewizji cyfrowej.

Zasadniczo jednak, pomoc państwa ma więc wymiar bardzo ograniczony, koszty związane z konwersją ponoszą przede wszystkim nadawcy i użytkownicy. Było to także widoczne podczas przeprowadzonych prób pilotażowych konwersji cyfrowej.

Rząd nie podjął decyzji o szerokim subsydiowaniu zakupu przez konsumentów dekodery STB, poza ograniczona grupa podmiotów osób starszych i niepełnosprawnych.

Działaniem wspierającym rozwój DTT było zniesienie opłat taryfowych na pierwszy 12-letni okres multipleksowania DTT. Zapewniono także BBC coroczne podwyższenie opłat abonamentowych ponad inflację (co najmniej do marca 2007) celem wspierania rozwoju usług cyfrowych, w tym DTT, z czym wiążą się także dodatkowe obowiązki nałożone na BBC.

Dywidenda cyfrowa

W listopadzie 2005 r. OFCOM ogłosił rozpoczęcie debaty w sprawie możliwości wykorzystania dywidendy spektrum radiowego po wyłączeniu częstotliwości analogowych wykorzystywanych do transmisji telewizyjnych. Zaproponowano szczegółowy plan przeglądu nt. wykorzystania dywidendy cyfrowej. Ma on umożliwić maksymalizację dywidendy cyfrowej.

W ramach przeglądu OFCOM bada jak najlepiej, najbardziej efektywnie wykorzystać uwolnione częstotliwości, i w jakiej formie powinny być one udostępnione potencjalnym użytkownikom. Przedmiotem analizy jest także określenie pakietów częstotliwości, a także zaprojektowanie efektywnego procesu przetargu i działań związanych z rezerwacją częstotliwości.

Plan ten przewiduje rozpoczęcie przeglądu w listopadzie 2005, utworzenie zespołu programowego i wybór konsultantów pod koniec 2005 r., rozpoczęcie serii spotkań z udziałem uczestników rynku w styczniu - lutym 2006 r., ogłoszenie wyników konferencji genewskiej w sprawie nowego planu cyfrowego RRC w czerwcu 2006 r., zakończenie przeglądu w trzecim kwartale 2006 r., publikację przez OFCOM sfinalizowanych propozycji w czwartym kwartale 2006 r., rozpoczęcie procesu wyłączania częstotliwości analogowych wykorzystywanych do transmisji telewizyjnych w technice analogowej w 2008 r., zakończenie procesu przejścia na rozpowszechnianie cyfrowe w 2012 r.

Wśród możliwych różnych sposobów zagospodarowania uwolnionych częstotliwości na wcześniejszych etapach wymieniano utworzenie jednego lub dwóch dodatkowych cyfrowych multipleksów naziemnych.

W informacji o rozpoczęciu przeglądu OFCOM w listopadzie 2005 r. wskazywał na następujące rozważane możliwości wykorzystania uwolnionego spectrum częstotliwościowego:

- wprowadzenie nowych usług mobilnych, z wysoką jakością przekazu audiowizualnego i usługami mediów interaktywnych przekazywanymi do urządzeń przenośnych,
- szersze wykorzystanie bezprzewodowych usług szerokopasmowego dostępu do Internetu, cechujących się dużą prędkością przesyłu danych,
- szersze wykorzystanie zaawansowanych technicznie usług w odległych rejonach kraju i na terenach wiejskich,
- zaawansowane usługi biznesowe i usługi nadawcze, takie jak te wykorzystywane do transmisji z ważnych wydarzeń sportowych,
- wzbogacenie oferty programów telewizyjnych, w tym możliwe uruchomienie programów w wysokiej rozdzielczości (HD) na naziemnych platformach ogólnodostępnych (Freeview).

Wskazano jednocześnie, iż nie jest to lista zamknięta, ani też nie wskazuje na jakieś z góry przyjęte preferencje.

Koncesjonowanie

DTT jest poddane trójstopniowemu koncesjonowaniu. Po pierwsze, koncesji wymaga działalność operatora nadajników (udziela jej OFCOM w świetle zmian wprowadzonych ustawą z 1998 r. zmieniającą Wireless and Telegraphy Act z 1949 r.).

OFCOM udzielił dwóch koncesji transmisyjnych na DTT: dla National Grid Wireless Ltd (wcześniej znany jako Crown Castle UK Ltd) oraz dla Arqiva (wcześniej NTL).

Po drugie, koncesji OFCOM wymaga działalność operatora multipleksu. Jak już wskazano powyżej, w Wielkiej Brytanii jest 6 multipleksów, dwa z nich zostały przeznaczone przez Rząd dla nadawców misyjnych BBC, ITV1 oraz Chanel 4 (po jednym multipleksie dla BBC oraz dla ITV/Chanel 4). Programy

S4C oraz Five otrzymały gwarancję umieszczenia ich programów na trzecim, komercyjnym multipleksie. Cztery multipleksy mają charakter komercyjny i OFCOM przyznał koncesje ich operatorom w drodze przetargu. Operatorzy multipleksów otrzymali koncesje od OFCOM-u, z wyjątkiem BBC, które otrzymało koncesję operatora Multipleksu 1 bezpośrednio od Department of Culture, Media and Sport.

Zasadniczo każdy podmiot może być operatorem do trzech multipleksów. Operatorem multipleksu może być także operator transmisyjny lub nadawca programu rozpowszechnianego na naziemnej platformie cyfrowej. Nie ma w tym zakresie ograniczeń. Nie ma także ograniczeń dla udziału kapitału zagranicznego w organizacji operatora multipleksu (ani też operatora transmisyjnego).

Jeśli chodzi o kształt oferty programowej w poszczególnych multipleksach to - z wyjątkiem multipleksów zajętych przez nadawców misyjnych - kwestia ta zależy od operatora multipleksu, jest jednak przedmiotem zatwierdzenia przez regulatora i decyzji o udzieleniu koncesji. Także wszelkie późniejsze zmiany dotyczące sposobu wykorzystania przyznanej pojemności multipleksu leżą w gestii operatora multipleksu, jakkolwiek wszelkie zmiany wymagają zatwierdzenia przez OFCOM lub zmiany przyznanej koncesji.

Zadbano o zagwarantowanie kontynuacji obecności dotychczasowych naziemnych nadawców analogowych w formie cyfrowej.

Operatorzy sześciu istniejących multipleksów otrzymali koncesje na okres 12 lat licząc od listopada 1998 r., z opcją odnowy koncesji na kolejny okres 12 lat. (tj. do listopada 2022).

Po trzecie programy rozpowszechniane w formie cyfrowej wymagają koncesji OFCOM. Jest ona przyznawana bez trudności, o ile nie występują negatywne przesłanki wynikające z regulacji odnoszących się do koncentracji mediów, a nadawca spełnia wymogi formalne. Nie ma ograniczeń dla kapitału zagranicznego w odniesieniu organizacji nadawcy ubiegającego się o koncesję na rozpowszechnianie programu w DTT.

Taki nadawca może rozpowszechniać swój program jedynie na podstawie umowy z operatorem multipleksu i na warunkach określonych w koncesji przyznanej operatorowi multipleksu.

Małgorzata Pęk

Źródła:

- Analogue Switch-off Strategies in Western Europe, EBU listopad 2005 r.
- A guide to Digital Television and Digital Switchover, edycja z 1 June 2005 - http://www.digitaltelevision.gov.uk/pdf_documents/publications/guide_dtvswitchover_june05.pdf ;
- Communications Market - Digital TV Progress Report, Q4, 2005, http://www.ofcom.org.uk/research/tv/reports/dtv/dtu_2005_q4/q4_2005.pdf
- Regulatory and Environmental Impact Assessment: the timing of digital switchover, Department for Culture, Media and Sport, Department for Trade and Industry, September 2005; http://www.digitaltelevision.gov.uk/pdf_documents/consultations/ria_timingof_ds2.pdf,
- Report Ofcom - Digital Television Update - 2006 Q1; http://www.ofcom.org.uk/research/tv/reports/dtv/dtu_2006_q1/dtu_2006_q1.pdf;
- Report of Digital Television Project", 23 March 2005; http://www.digitaltelevision.gov.uk/publications/pub_dtv_project_report.html
- Ofcom News Release: http://www.ofcom.org.uk/media/news/2006/03/nr_20060317
- Ofcom Frequently Asked Questions; http://www.ofcom.org.uk/advice/ifv/digital_tv/digital_faq#136
- Ofcom News Release - The Digital Dividend Review; http://www.ofcom.org.uk/media/news/2005/11/nr_20051117
- Fact Sheet Digital Switchover Technical Trial Llansteffan & Ferryside, West Wales http://www.digitaltelevision.gov.uk/press/2005/welshtrial_factsheet.html
- Bolton Digital Television Trial, http://www.digitaltelevision.gov.uk/publications/pub_boltondigtv.html
- Wikipedia - Freeview; <http://en.wikipedia.org/wiki/Freeview>
- Wikipedia - Digital terrestrial television in the United Kingdom; http://en.wikipedia.org/wiki/Digital_terrestrial_television_in_the_United_Kingdom.

Prace nad nowelizacją dyrektywy „O telewizji bez granic” - nowe podejście do regulacji usług audiowizualnych

Wspólnotowa polityka audiowizualna ma bardzo szeroki zakres, jednak tradycyjnie przyjmuje się, iż jej najważniejszą część stanowi regulacja treści audiowizualnych w programach telewizyjnych, a podstawowym dokumentem w tym zakresie jest dyrektywa „O telewizji bez granic”. Dyrektywa „O telewizji bez granic”, w swoim obecnym kształcie, znajduje zastosowanie jedynie do usług rozpowszechniania telewizyjnego i nie zawiera przepisów koordynujących prawo wspólnotowe w dziedzinie radia czy też tzw. nowych mediów audiowizualnych, jak np. webcasting czy datacasting. Dyrektywa ta ma na celu koordynację przepisów obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich. Rozwiązania w niej zawarte mają charakter standardów minimalnych, tj. umożliwiają państwom członkowskim UE wprowadzanie bardziej szczegółowych lub bardziej restrykcyjnych przepisów

Dyrektywa reguluje istotne aspekty prowadzenia działalności telewizyjnej, w szczególności reguły reklamy telewizyjnej, sponsorowania i telesprzedaży, ochronę małoletnich przed szkodliwymi treściami, reguły ukierunkowane na ochronę godności ludzkiej i porządku publicznego, promocję europejskiej twórczości audiowizualnej, zasady transmisji wydarzeń o dużym znaczeniu dla społeczeństwa, prawo do odpowiedzi. Od ostatniej zmiany dyrektywy „O telewizji bez granic” w 1997 r. rynek audiowizualny przeszedł ogromne zmiany, wynikające przede wszystkim z upowszechnienia nowych technologii i usług na nich opartych. Dotychczasowe ramy prawne przestają odpowiadać na wyzwania technologiczne, rynkowe i społeczne. Mając na względzie upowszechnienie nowych typów mediów, istotne zwiększanie ich wpływu na odbiorców, odnotowując zacieranie się granic pomiędzy sferą usług telewizyjnych a sferą nowych usług audiowizualnych, obserwując konwergencję mediów audiowizualnych, informatyki i telekomunikacji, Komisja Europejska w ramach przeglądu postanowień dyrektywy „O telewizji bez granic” uznała za celowe dostosowanie jej zakresu do aktualnych warunków technologicznych.

13 grudnia 2005 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt zmiany dyrektywy „O telewizji bez granic” (dok. COM(2005) 646 final). Dokument ten przewiduje zasadnicze zmiany w stosunku do obecnie obowiązujących wspólnotowych ram prawnych dla działalności telewizyjnej. Wyrazem nowego podejścia zaprezentowanego przez Komisję jest wprowadzenie nowego tytułu dyrektywy - „O medialnych usługach audiowizualnych”.

Omawiana w niniejszym tekście redakcja projektu dyrektywy uwzględnia aktualne, zmienione w stosunku do pierwotnej propozycji KE, brzmienie projektu dyrektywy zaproponowane przez Prezydencję Fińską.

Najbardziej istotne zmiany w projektowanej dyrektywie dotyczą znacznego rozszerzenia przedmiotowego zakresu dyrektywy z rozpowszechniania telewizyjnego na medialne usługi audiowizualne (zarówno linearne, jak i nielinearne, tzn. na żądanie), a także wprowadzenia zmian do zasad ustalania właściwości jurysdykcyjnej, wprowadzenia dwustopniowej regulacji zakładającej ustanowienie pewnych minimalnych reguł dla wszystkich medialnych usług audiowizualnych, a na drugim poziomie - oprócz tych reguł ogólnych - sformułowano bardziej szczegółowe reguły mające zastosowanie tylko do linearnych usług audiowizualnych.

Proponuje się także uwzględnić rozwiązania mające przeciwdziałać delokalizacji nadawców, dokonać istotnej liberalizacji reguł reklamowych, dopuścić stosowanie lokowania produktu (product placement) umożliwić nadawcom dostęp do krótkich sprawozdań z wydarzeń budzących duże zainteresowanie odbiorców na niedyskryminacyjnych warunkach (co nie oznacza jednakże wprowadzenia na forum wspólnotowym prawa do krótkich sprawozdań) oraz potwierdzić zasadę niezależności regulatorów audiowizualnych.

Najbardziej istotną i rzutującą na cały tekst dyrektywy zmianą jest proponowane przez Komisję Europejską rozszerzenie zakresu usług objętych dyrektywą i objęcie jej zakresem kategorii usług określanych jako „audiowizualne usługi medialne”.

Zgodnie z aktualnie diskutowaną redakcją definicji zamieszczoną w projekcie dyrektywy medialną usługą audiowizualną jest usługa określona w art. 49 i 50 Traktatu WE, za którą odpowiedzialność redakcyjną ponosi dostawca usług medialnych i której podstawowym przeznaczeniem jest dostarczanie ogółowi odbiorców - poprzez sieci łączności elektronicznej w rozumieniu art. 2 lit. a) dyrektywy 2002/21/WE

Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej) - audycji złożonych z ruchomych obrazów z dźwiękiem lub bez dźwięku, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych, lub handlowy przekaz audiowizualny.

Handlowy przekaz audiowizualny stosownie do proponowanej definicji stanowi osobną formę audiowizualnej usługi medialnej.

Preambuła projektu wskazuje, że definicja audiowizualnych usług medialnych wprowadzona w projekcie dyrektywy obejmuje wszystkie usługi audiowizualnych mediów masowych, zarówno linearnych, opartych o zaplanowany układ programu, jak i nielinearnych, dostępnych na życzenie użytkownika.

Podkreśla się jednak, że jej zakres ogranicza się do usług określonych przez Traktat i dlatego obejmuje każdą formę działalności gospodarczej, w tym działalność przedsiębiorstw świadczących usługi publiczne, lecz nie obejmuje działalności niegospodarczej, takiej jak czysto prywatne strony internetowe.

Definicja ta nie obejmuje usług, które nie mają na celu rozpowszechniania treści audiowizualnych, w których treści audiowizualne pojawiają się czysto incydentalnie w ramach tej usługi, jedynie towarzyszą usłudze i nie są jej głównym celem. Przykładem usługi nie objętej tą definicją jest strona internetowa zawierająca pewne elementy audiowizualne mające charakter pomocniczy, takie jak animowane elementy graficzne, małe spoty reklamowe, informacja o produkcie, etc.

Jednocześnie projekt bierze pod uwagę istotne różnice pomiędzy usługami linearnymi, w tym tradycyjną telewizją, a usługami nielinearnymi, dostępnymi na życzenie. Konsekwencją tego jest zróżnicowanie obowiązków regulacyjnych nakładanych na obie kategorie usług; znalazło to także odzwierciedlenie w układzie projektu; obowiązki z zakresu pierwszego i drugiego stopnia regulacji zamieszczono w osobnych rozdziałach.

Komisja Europejska uznała, że większy stopień wyboru i kontroli użytkownika oraz mniejszy wpływ na opinię publiczną usług nielinearnych uzasadniają wprowadzenie dla tego rodzaju usług lżejszych obowiązków, o charakterze minimalnym.

Nie zmienia to ogólnej zasady regulacji neutralnej technologicznie, a więc przewidującej te same zasady do podobnych rodzajów usług, niezależnie od platformy ich udostępniania.

Nowelizacja wprowadza rozróżnienie usług linearnych i nielinearnych ze względu na sposób ich świadczenia, a nie platformę udostępniania, i ustanawia dla nich różne poziomy regulacji. Projekt proponuje dwupoziomą regulację medialnych usług audiowizualnych (AMS). Pierwszy poziom regulacji dotyczyłby wszystkich audiowizualnych usług medialnych i stanowi katalog standardów minimalnych, ukierunkowanych na zagwarantowanie ochrony konsumenta, ochrony małoletnich i poszanowania godności ludzkiej, a także na realizację celów polityki kulturalnej Wspólnoty poprzez promocję europejskiej produkcji audiowizualnej.

Wszystkie audiowizualne usługi medialne objęte byłyby obowiązkami o charakterze minimalnym z zakresu:

- podstawowych wymagań dotyczących identyfikacji usługodawcy,
- ochrony małoletnich i godności ludzkiej,
- promocji europejskich dzieł audiowizualnych,
- identyfikacji handlowych przekazów audiowizualnych,
- obowiązków o charakterze jakościowym wobec handlowych przekazów audiowizualnych, a także ogólnych wymagań dotyczących sponsorowania i lokowania produktu.

Usługi linearne natomiast podlegać będą bardziej szczegółowej regulacji z uwagi na mniejszy stopień sfery wyborów i kontroli wykonywanej przez użytkownika, a z także z uwagi na większy wpływ na opinię publiczną.

Należy wskazać, iż nowego znaczenia nabierze także termin „nadawca”, który zgodnie projektem odnosiłby się do dostawcy emisji telewizyjnych. Przy czym emisja telewizyjna, nadawanie programów telewizyjnych, stanowi linearną audiowizualną usługę medialną; oznacza audiowizualną usługę medialną świadczoną przez dostawcę usług medialnych, umożliwiającą równoczesny odbiór audycji na podstawie programu audycji.

Proponowane ujęcie terminu nadawca znacznie wykracza poza dotychczasowe rozumienie tego terminu. Sformułowane zostało w technologicznie neutralny sposób. Konsekwentnie, przepisy dyrektywy, które obecnie znajdują zastosowanie jedynie do tradycyjnie pojmowanych nadawców wskutek zmian poszerzą swój zakres obowiązywania i wraz z szerszą definicją nadawcy obejmą również nowe typy linearnych AMS.

Należy także wyraźnie podkreślić, iż projekt dyrektywy nie łączy objęcia audiowizualnych usług medialnych zakresem dyrektywy z koniecznością wprowadzania zezwoleń administracyjnych na świadczenie takich usług.

Szczególnie żywo dyskutowaną kwestią jest sposób podejścia do regulacji reklamy telewizyjnej. W odniesieniu do regulacji reklamy w środowisku usług linearnych, poza wymienionymi powyżej regułami odnoszącymi się do wszystkich rodzajów audiowizualnych usług medialnych, projekt dyrektywy przewiduje istotną liberalizację obecnie obowiązujących przepisów reklamowych.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że zgodnie z projektem dotychczasowe przepisy dotyczące reklamy telewizyjnej będą miały zastosowanie do szerszej niż tradycyjnie rozumiane rozpowszechnianie telewizyjne grupy linearnych AMS.

Bodaj najistotniejsze zmiany w zakresie zamieszczania reklamy - stosunku do regulacji dyrektywy „O telewizji bez granic” - dotyczą zasad przerywania audycji reklamami oraz ograniczeń czasu nadawania reklamy i telesprzedaży.

Pozostawiono zasadę oddzielenia treści reklamowych i spotów telesprzedaży od treści redakcyjnych. Projekt rezygnuje jednak z przyjętej na gruncie obecnie obowiązującej dyrektywy generalnej zasady, iż spoty reklamowe powinny być zasadniczo umieszczane pomiędzy audycjami.

W nowej redakcji pozostawiono jedynie odwołanie do poszanowania integralności audycji, potrzeby uwzględnienia naturalnych pauz w audycji oraz czasu trwania i charakteru audycji.

W preambule projektowanej dyrektywy - wskazano jednak, iż dyrektywa ma na celu zachowanie szczególnego charakteru europejskiej telewizji, w której preferowane jest umiejscawianie reklam pomiędzy audycjami.

Istotnej liberalizacji ulega również ogólna zasada nadawania reklam w blokach, wskazująca, że nadawanie pojedynczych spotów reklamowych stanowić może jedynie wyjątek. Proponuje się, aby pojedyncze spoty reklamowe mogły być nadawane bez tego ograniczenia podczas transmisji wydarzeń sportowych.

Liberalizując zasady przerywania audycji reklamami projekt przewiduje zniesienie obecnie obowiązującej zasady, iż pomiędzy przerwami reklamowymi powinno być co najmniej 20 minut przerwy. Projektowana dyrektywa nie zawiera takiego wymogu.

Zmienia również funkcjonujące obecnie szczególne wymogi dotyczące przerywania reklamami filmów telewizyjnych lub kinematograficznych, programów dla dzieci oraz programów informacyjnych.

Projekt przewiduje, że filmy telewizyjne (z wyjątkiem serii, seriali i audycji dokumentalnych), filmy kinematograficzne, audycje dla dzieci oraz audycje informacyjne będą mogły być przerywane reklamami lub telesprzedażą tylko jeden raz w ciągu każdych 30 minut.

Projekt utrzymuje zasadę, zakazującą przerywania reklamami transmisji z uroczystości religijnych. Jednakże nie zachowano ograniczenia przerwami reklamowymi innych audycji religijnych. Obecnie takie audycje mogą być przerywane reklamą tylko jeżeli ich planowany czas trwania wynosi co najmniej 30 minut. Zasada ta nie została przeniesiona do projektowanej dyrektywy.

Tak więc, inne rodzaje audycji będą mogły być przerywane reklamą bez dodatkowych ograniczeń, poza tymi wynikającymi z godzinowego limitu czasu, jaki może być przeznaczony na reklamę i telesprzedaż oraz z ogólnej zasady poszanowania integralności audycji i praw podmiotów uprawnionych.

Znosi się również zasadę, iż w audycjach złożonych z niezależnych, autonomicznych części, a także audycjach sportowych lub innych audycjach o podobnej strukturze zawierających przerwy, reklamy i telesprzedaż mogą być nadawane wyłącznie między poszczególnymi częściami takich audycji lub w przerwach.

Rezygnacja z tego wymogu w projektowanej dyrektywie stanowi istotną zmianę w stosunku do obecnego reżimu ochrony odbiorców; audycje sportowe będą mogły być przerywane w dowolnym momencie ich trwania.

W odniesieniu do limitów czasu nadawania reklamy i telesprzedaży, projektowana dyrektywa przewiduje zniesienie dziennego limitu czasu nadawania reklamy i telesprzedaży, przy utrzymaniu godzinowego limitu - reklama i telesprzedaż mogą stanowić nie więcej niż 20% czasu nadawania w danej godzinie zegarowej.

Ograniczenie godzinowego czasu nadawania reklamy i telesprzedaży nie będzie odnosiło się do komunikatów rozpowszechnianych przez nadawcę telewizyjnego dotyczących jego własnych audycji i produktów towarzyszących związanych bezpośrednio z tymi audycjami, ani do ogłoszeń sponsorskich, ani do lokowania produktu.

Prace nad projektem dyrektywy od początku tego roku prowadzone są w ramach struktur instytucjonalnych Rady i Parlamentu Europejskiego. Oczekuje się przyjęcia raportu w tej sprawie w Komitecie Kultury PE w październiku br., a pierwszego czytania projektu dyrektywy na forum plenarnym Parlamentu Europejskiego w połowie grudnia tego roku.

Oprac. Małgorzata Pęk

DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA KRRiT

PRZEGLĄD WYDARZEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

Unia Europejska

UE

➤ Komisja Europejska nakazuje nadawcy publicznemu w Holandii zwrot do budżetu państwa 76,3 mln Euro

22 czerwca Komisja Europejska nakazała rządowi Holandii spowodowanie zwrotu 76,3 mln Euro wraz z odsetkami od NOS, holenderskiego nadawcy publicznego. Komisja wszczęła śledztwo na podstawie przepisów Traktatów Europejskich dotyczących pomocy publicznej.

Zdaniem Komisji dotacje ad hoc z budżetu państwa przyznane nadawcy publicznemu w latach 1994-2005 były znacznie wyższe niż potrzeby związane z wykonywaniem misji publicznej przez tego nadawcę. Uzyskane w ten sposób nadwyżki stanowiły swego rodzaju rezerwę finansową nadawcy, co spowodowało uprzywilejowaną pozycję na rynku mediów elektronicznych w stosunku do nadawców, którzy nie uzyskali takiej pomocy finansowej.

W efekcie działań podjętych przez Komisję Europejską w marcu 2005 roku rząd Holandii przedłożył projekt nowej ustawy o radiofonii i telewizji Media Act 2007, który aktualnie jest analizowany przez Komisję.

Informacja na ten temat ukazała się w Przeglądzie Międzynarodowym z marca 2005 roku

➤ Podpisanie deklaracji ministerialnej w celu ograniczenia zjawiska cyfrowego wykluczenia części populacji europejskiej

Ministrowie z trzydziestu czterech państw europejskich podczas spotkania w Rydze podpisali deklarację ministerialną nawołującą do podjęcia działań w celu ograniczenia zjawiska cyfrowego wykluczenia części populacji europejskiej. Dokument ten wyznacza następujące cele:

- Zwiększyć do 2010 roku o połowę ilość użytkowników Internetu wśród grup szczególnie narażonych na wykluczenie takich jak ludzie starsi, niepełnosprawni oraz bezrobotni.
- Zwiększenie penetracji Internetu szerokopasmowego w Europie o przynajmniej 90% do 2010 roku.
- Zapewnić, aby wszystkie publiczne strony internetowe były w pełni dostępne do 2010 roku.
- Do 2008 roku podjąć działania w zakresie umiejętności użytkownika mediów cyfrowych (digital literacy).
- Do 2007 roku stworzenie zaleceń na temat standardów odnoszących się do dostępności oraz wspólnego podejścia do tej problematyki, które stałyby się obowiązujące do połowy 2010 roku.
- Ocenic konieczność przyjęcia instrumentów prawnych w dziedzinie elektronicznego dostępu „e-Accessibility” oraz wziąć pod uwagę wymogi związane z dostępem przy pracach nad przeglądem ram prawnych dotyczących komunikacji elektronicznej rozpoczynających się w czerwcu 2006 roku.

➤ Utworzenie Europejskiej Rady Telewizji Mobilnej

Z inicjatywy Viviane Reding, Komisarza ds. Społeczeństwa Informacyjnego i Mediów przemysł europejski postanowił utworzyć Europejską Radę Telewizji Mobilnej (EMBC).

Podstawowym celem, jaki stoi przed EMBC, jest ustalenie wspólnej wizji rozwoju i wdrażania telewizji mobilnej w Unii Europejskiej. Uczestnictwo w Radzie jest dostępne dla wszystkich udziałowców zainteresowanych skutecznym wprowadzaniem telewizji mobilnej w Europie. Pierwszym zadaniem, jakie stanie przed EMBC, będzie określenie w tzw. roadmap standardów i elementów interoperacyjności pomiędzy techniką a możliwościami użytkowników.

Pierwsze spotkanie EMBC, otwarte dla wszystkich zainteresowanych, odbędzie się w Brukseli 11 lipca 2006 roku.

➤ **Najwyższa kara dla nadawcy radiowego**

OFCOM, brytyjski regulator rynku mediów elektronicznych, nałożył największą karę w wysokości 175 tys. £ na radio Kiss 100 FM należące do koncernu Emap. Ta najwyższa, jak do tej pory, grzywna, jaką ukarano komercyjne radio w Wielkiej Brytanii, została nałożona za wielokrotne i poważne łamanie przepisów. W sprawie tej OFCOM otrzymał 10 skarg, które dotyczyły programu radiowego nadawanego w okresie od kwietnia do listopada 2005 roku. Słuchaczom nie podobał się wulgarny język prowadzącego i jego obraźliwe zachowanie w czasie, gdy radia mogły słuchać dzieci. Kiss FM uznał karę i przeprosił słuchaczy za niestosowne zachowanie.

➤ **Publiczne konsultacje na temat rewizji dyrektywy „O telewizji bez granic”**

Departament ds. Kultury, Mediów i Sportu (DCMS) 6 czerwca rozpoczął trzymiesięczne publiczne konsultacje na temat rewizji tzw. dyrektywy „O telewizji bez granic”. Celem konsultacji jest zapoznanie się z opiniami przedstawicieli branży, konsumentów oraz innych grup interesu na temat proponowanych przez Komisję Europejską zmian w tym akcie.

Szczególne uwaga jest poświęcona propozycji zmiany zakresu przedmiotowego dyrektywy, która ma objąć także usługi audiowizualne rozprowadzane za pomocą innej infrastruktury, jak na przykład Internet czy telefonia komórkowa. Jednocześnie rząd wyraził swoje zaniepokojenie w związku z planowanym rozszerzeniem przedmiotowym tego aktu, co może mieć swoje niekorzystne implikacje dla rozwijającej się branży nowych technologii. 15 czerwca 2006 roku Prezydent George W. Bush podpisał ustawę zwiększającą wysokość kar dla nadawców radiowych i telewizyjnych za łamanie amerykańskich standardów moralnych, dotyczących nadawania programów zawierających sceny erotyczne. Wysokość kar wzrosła z 32,5 tys. \$ do 325 tys. \$. Ponadto nowe przepisy prawne zwiększyły wysokość kary (do 3 mln \$) za kolejne łamanie wspomnianych standardów. Zmiana przepisów związana jest z głośnym skandalem, jaki miał miejsce podczas transmitowanego na żywo na ogólnokrajowym kanale telewizyjnym występu w przerwie finału rozgrywek futbolu amerykańskiego (Super Bowl) w 2004 roku, podczas którego Justin Timberlake rozdarł kostium i odkrył pierś Janet Jackson. Według amerykańskich przepisów nadawcy radiowi i telewizyjni nie mogą nadawać materiałów obscenicznych od godz. 6.00 do godz. 22.00. Te restrykcje nie dotyczą nadawców kablowych i satelitarnych.

➤ **Komunikat Komisji w sprawie stosowania art. 4 i 5 dyrektywy „O telewizji bez granic”**

Komisja Europejska wydała siódmy komunikat w sprawie stosowania art. 4 i 5 tzw. dyrektywy „O telewizji bez granic”, który obejmuje lata 2003-2004. Celem tego dokumentu jest przede wszystkim przekazanie przedstawionych przez państwa członkowskie danych statystycznych na temat wykonywania tzw. kwot europejskich oraz tzw. kwot niezależnych innym państwom oraz instytucjom europejskim. Jednocześnie chciano w ten sposób skontrolować, czy środki na rzecz wspierania produkcji europejskich i niezależnych są właściwie stosowane w państwach członkowskich. W raporcie tym po raz pierwszy uwzględniono dziesięć nowych państw członkowskich UE, które przedstawiły dane za okres od 1 maja do 31 grudnia 2004. Na podstawie otrzymanych danych, średni dla UE czas nadawania zarezerwowany dla utworów europejskich we wszystkich uwzględnionych kanałach we wszystkich państwach członkowskich wynosił 65,18% w 2003 roku i 63,32% w roku 2004. Uzyskane dane potwierdziły tendencję spadkową także w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Jednak w okresie sześciu lat (1999-2004) można zaobserwować tendencję wzrostową. Konkludując Komisja Europejska podkreśliła, że treść art.4 jest dobrze stosowana we wszystkich państwach członkowskich. Na podstawie otrzymanych danych obliczono, iż średni dla UE udział w czasie nadawania zarezerwowany dla utworów europejskich wyprodukowanych przez niezależnych producentów we wszystkich kanałach, których dotyczy dyrektywa we wszystkich państwach członkowskich wynosił 31,39% w 2003 roku oraz 31,50% W porównaniu z latami poprzednimi można mówić o średniookresowej tendencji spadkowej w tym zakresie. Jednocześnie odnotowano istotny wzrost ilości nadawanych nowych utworów europejskich niezależnych producentów.

W zakresie realizacji postanowień art.5 Komisja Europejska także podkreśliła, iż żadne z państw członkowskich nie ma problemów z zachowaniem przewidzianych kwot.

➤ **Komisja Europejska wzywa rząd Włoch do dostosowania prawa medialnego do przepisów UE**

Komisja Europejska przesłała do rządu Włoch „list z formalną uwagą” w sprawie

dostosowania włoskiego prawa medialnego do przepisów Unii Europejskiej dotyczących konkurencji na rynku mediów elektronicznych oraz dyrektywy ramowej o komunikacji elektronicznej. Komisja wszczęła dochodzenie w tej sprawie wskutek skargi złożonej przez lipiec/sierpień 2006 włoski związek konsumentów Altroconsumo. Zdaniem komisarz Neelie Kroes obowiązująca obecnie we Włoszech ustawa, uchwalona za rządów premiera Silvio Berlusconi, stanowi naruszenie wytycznych UE. Zezwala ona na przyznawanie licencji na emisję cyfrową tylko tym firmom, które posiadają już koncesję na nadawanie analogowe. Ustawa wzmacnia pozycję i utrwała duopol publicznej telewizji RAI i spółki medialnej Mediaset, kontrolowanej przez byłego premiera Silvio Berlusconi. Dzielą one między siebie 90 proc. wpływów z reklam i 80 proc. udziałów w rynku telewizyjnym we Włoszech. Nowy rząd włoski zapowiedział przeciwdziałanie koncentracji na rynku mediów, ale nie podjął jeszcze konkretnych kroków w tej sprawie. Decyzja UE ma przyspieszyć działania włoskich władz - jeżeli ustawa medialna nie zostanie zmieniona, KE zaskarży Włochy do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

➤ **Komisja Europejska akceptuje pomoc publiczną dla portugalskiego nadawcy publicznego**

Komisja Europejska podjęła decyzję, że porozumienie w sprawie restrukturyzacji finansowej podpisane przez rząd portugalski i publicznego nadawcą RTP we wrześniu 2003 roku jest zgodne z przepisami Unii Europejskiej w sprawie pomocy publicznej. Porozumienie, które będzie obowiązywać do roku 2019, dotyczy stopniowej redukcji zadłużenia RTP wynoszącego obecnie około 1 mld Euro. Komisja doszła do wniosku, że zadłużenie RTP niemal w całości było efektem wypełniania przez nadawcę jego zadań publicznych oraz że obecne wsparcie finansowe z budżetu państwa dla nadawcy publicznego jest proporcjonalne do zadłużenia. Decyzja ta jest potwierdzeniem dla rządów państw członkowskich, że rekompensata dla nadawców publicznych za wypełnianie misji publicznej powinna być proporcjonalna do aktualnych kosztów tych zadań.

➤ **Komisja Europejska rozpoczęła formalne dochodzenie w sprawie finansowania naziemnej telewizji cyfrowej w Bawarii i Północnej Nadrenii -Westfalii**

Komisja Europejska rozpoczęła formalne dochodzenie w sprawie finansowania z budżetu państwa nadawców komercyjnych w związku z przejściem na nadawanie cyfrowe w Bawarii i Północnej Nadrenii-Westfalii. Celem tego dochodzenia jest sprawdzenie, czy wspomniane subsydia nie naruszają zasad konkurencyjności na Wspólnym Rynku. Podobne działania, które zakończyły się decyzją Komisji o nielegalności pomocy publicznej zostały podjęte w stosunku do Berlina-Brandenburgii. Regulatorzy rynku mediów w Bawarii i Północnej Nadrenii-Westfalii planują udzielić wsparcia finansowego (2,4 mln Euro w Bawarii i 6,8 mln Euro w PNW) nadawcom komercyjnym ProSiebenSat.1 i RTL na pokrycie części kosztów związanych z nadawaniem cyfrowym. Subsydia dla nadawców komercyjnych będą wypłacane przez cztery lata w Bawarii i przez pięć lat w Północnej Nadrenii – Westfalii.

Komisja podkreśliła, że rozpoczęcie formalnego dochodzenia nie przesądza o końcowej decyzji.

Informacje na ten temat ukazywały się w Przeglądach Międzynarodowych z sierpnia 2004 i listopada 2005

(<http://www.krrit.gov.pl/przeglad/pm.ht>).

Niemcy

DE

W Niemczech od przyszłego roku użytkownicy komputerów oraz telefonów komórkowych (UMTS) umożliwiających dostęp do internetu będą zobowiązani płacić abonament radiotelewizyjny.

Opłata ta nie dotyczy prywatnych użytkowników, którzy już uiszczają abonament, ale głównie jest skierowana do wielu przedsiębiorstw, których pracownicy słuchają radia i oglądają telewizję przez Internet podczas pracy. Przeciwno opłacie protestują niemieccy przedsiębiorcy, informując, że zwłaszcza dla

małych firm będzie to dodatkowe poważne obciążenie. W Niemczech opłata abonamentowa wynosi 17,03 Euro miesięcznie a jej niepłacenie jest wykroczeniem porządkowym, za które grozi grzywna do tysiąca Euro.

Wielka Brytania

GB

Minister odpowiedzialny za rynek mediów elektronicznych wraz z ministrem przemysłu poinformowali opinię publiczną, iż pierwszą społecznością, która w pełni przejdzie na odbiór cyfrowy na jesieni 2007 roku, będą mieszkańcy 25-tysięcznego miasteczka Whitehaven. Otrzymają oni 14 nowych kanałów telewizyjnych, dostęp do radiofonii cyfrowej oraz do usług interaktywnych. Niezależna grupa o charakterze non-profit Digital UK będzie odpowiedzialna za kampanię informacyjną, która obejmie wszystkich mieszkańców miasteczka.

Ministrowie przestawili również regiony, które kolejno przechodzić będą na odbiór cyfrowy.

Informacje branżowe

Fundusz Inwestycyjny Advent International zamierza sprzedać swoje udziały w agencji Sportfive, która zajmuje się sprzedażą praw do transmisji z wydarzeń sportowych. Analitycy rynku oceniają wartość spółki na około 1 mld Euro. Advent posiada kontrolny pakiet udziałów w firmie, 25 proc. należy do RTL Group, a 10 proc. do zarządu Sportfive. Sportfive to jeden z największych w Europie brokerów praw do transmisji z wydarzeń sportowych, obsługujący m.in. prawa do transmisji mistrzostw Europy w piłce nożnej Euro 2008, 270 klubów piłkarskich na świecie, ponad 30 drużyn narodowych oraz piłkarskie ligi we Włoszech, Niemczech i w Hiszpanii. Wartość firmy może wzrosnąć w związku z ogromnym zainteresowaniem futbolem po ostatnim mundialu. Zeszłoroczne obroty Sportfive wyniosły ponad 500 mln Euro.

Zebrali i opracowali: Paweł Stęпка
Albert Woźniak

DECYZJE KRRiT

DECYZJA Nr 5/2006
z dnia 21 lipca 2006 r.

Na podstawie art. 53 ust. 1 w związku z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 roku, Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) po rozpatrzeniu z urzędu wyników kontroli rozpowszechniania programu telewizyjnego spółki CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. pod nazwą ALE KINO z dnia 1 marca i 16 kwietnia 2006 r.,

postanawia się:

1. Stwierdzić naruszenie przez nadawcę – spółkę CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. rozpowszechniającą program telewizyjny pod nazwą ALE KINO, art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r., Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.).
2. Nałożyć na nadawcę karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (pięć tysięcy złotych).
3. Karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej Decyzji na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w NBP Oddział Okręgowy w Warszawie Nr 131010100095372231000000.

UZASADNIENIE

Artykuł 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji określa, że reklamy nie mogą zajmować więcej niż 12 minut w ciągu godziny nadawania programu. Nadawca w programie Telewizji ALE KINO w dniu 1 marca 2006 r. pomiędzy 1700-1800 przekroczył dopuszczalny limit emisji reklam w godzinie emitując 14 minut reklam w godzinie programu.

14 marca 2006 r. Departament Reklamy zwrócił się do nadawcy z prośbą o nadesłanie wyjaśnień w sprawie przekroczenia obowiązującego limitu reklam w godzinie programu. W nadesłanym w dniu 30 marca 2006 r. wyjaśnieniu nadawca poinformował, że przekroczenie obowiązującego limitu było następstwem błędu technicznego i miało charakter precedensowy, niezamierzony i incydentalny. Nadawca zobowiązał się do wdrożenia procedury podwójnego sprawdzania zgodności zaplanowanego czasu reklamowego z dopuszczalnymi normami.

16 kwietnia 2006 r. nastąpiło kolejne przekroczenie obowiązującego limitu reklam w godzinie programu. Pomiędzy 1900-2000 nadawca wyemitował 12 minut 18 sekund reklam. 26 kwietnia 2006 r. Departament Reklamy zwrócił się do nadawcy z prośbą o nadesłanie wyjaśnień w sprawie przekroczenia obowiązującego limitu reklam w godzinie programu. W nadesłanym w dniu 23 maja 2006 r. wyjaśnieniu nadawca stwierdził, że przekroczenie obowiązującego limitu reklam w godzinie programu miało miejsce w czasie gdy wdrażanie podwójnej procedury sprawdzania było we wstępnej fazie i tym samym skuteczność tego rozwiązania mogła być jeszcze niedoskonała.

Ze względu na fakt powtórnego naruszenia przepisu art.16 ust.2 ustawy o radiofonii i telewizji, pomimo zastrzeżeń skierowanych do nadawcy po pierwszej kontroli, należało orzec jak na wstępie.

Od decyzji stronie przysługuje odwołanie za pośrednictwem Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Gospodarczego w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

UCHWAŁY KRRiT

UCHWAŁA Nr 401/06
z dnia 11 lipca 2006 r.

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004r. nr 253 poz. 2531 z późn. zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia

1. Wszcząć postępowanie w sprawie cofnięcia Koncesji nr TK-0021/98 z dnia 10 lipca 1998 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Bielsku Podlaskim, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej.
2. Upoważnić Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0021/98 z dnia 10 lipca 1998 r.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

UCHWAŁA Nr 428/06
z dnia 26 lipca 2006 r.

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. nr 253 poz. 2531 z późn. zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia

1. Wszcząć postępowanie w sprawie cofnięcia Koncesji nr TK-0013/99 z dnia 15 grudnia 1999 r. udzielonej MEDIA COM SA z siedzibą w Warszawie, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej.
2. Upoważnić Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0013/99 z dnia 15 grudnia 1999r.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

UCHWAŁA Nr 437/2006
z dnia 26 lipca 2006 roku

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia

I. Wszczęć postępowanie o cofnięcie Koncesji Nr 109/P/2002-R z dnia 20 lutego 2002 roku, wydanej Fundacji Krakowskiego Radia Akademickiego ŻAK z siedzibą w Krakowie na rozpowszechnianie programu radiowego pod nazwą „eX FM”.

II. Upoważnić Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia w/w koncesji.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Elżbieta Kruk

POSIEDZENIA KRRiT

28 czerwca 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała wyboru członków Rad Nadzorczych Rozgłośni Regionalnych Polskiego Radia S A KRRiT wybrała po 4 członków 5-osobowych Rad Nadzorczych regionalnych spółek Polskiego Radia. Składy osobowe Rad Nadzorczych dostępne są na stronach internetowych KRRiT.

29 czerwca 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołała pana Tomasza Andrzeja Prokurata na członka Rady Nadzorczej Rozgłośni Regionalnej Polskiego Radia S. A. w Szczecinie. Były to wybory uzupełniające, których powodem była rezygnacja złożona przez dotychczasowego członka Rady Nadzorczej.

11 lipca 2006 roku

W związku ze złożoną rezygnacją Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała wyboru uzupełniającego do składu Rady Nadzorczej Radia Lublin SA. Na wakujące stanowisko członka powołano panią Agnieszkę Sitko – Lutek. W dalszej części posiedzenia KRRiT omówiła i przyjęła opracowanie pt. „Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku”, stanowiące aktualny opis stanu polskich mediów elektronicznych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zajęła się również skargami, jakie napłynęły w związku z zapowiedzią emisji w programie Telewizji POLSAT cyklicznej audycji reality show pt. „Gej-Armia”. W swym stanowisku (publikowanym na stronach internetowych) KRRiT przypomina, że audycje, reklamy i wszelkie inne przekazy muszą być rozpowszechniane zgodnie z przepisami ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji i nie mogą to być audycje społecznie szkodliwe, które niekorzystnie wpływać będą na kształtowanie poglądów, postaw i wzorców zachowań. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji informuje również w tym stanowisku, że będzie monitorować zapowiedziany cykl audycji, mając na uwadze przestrzeganie obowiązującego prawa, w szczególności w zakresie przepisów art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji. Po ogłoszeniu stanowiska KRRiT nadawca zrezygnował z emisji audycji.

12 lipca 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji omówiła i przyjęła stanowisko w sprawie dokumentu „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej” (stanowisko publikowane w Biuletynie). Powodem ustalenia nowego stanowiska były zmiany legislacyjne, a w szczególności utworzenie Urzędu Komunikacji Elektronicznej z szerszymi kompetencjami w zakresie cyfryzacji oraz ustalenia konferencji w Genewie i przyjęcie ostatecznego terminu wyłączenia nadajników analogowych w Polsce na 17 czerwca 2015 roku. Ponadto Krajowa Rada wstępnie przedyskutowała projekt nowelizacji rozporządzenia KRRiT w sprawie opłat za uzyskanie koncesji na rozpowszechnienia programów radiowych i telewizyjnych. W zakresie spraw koncesyjnych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła dyskusję nad formułą ogłoszenia o możliwości udzielenia koncesji na nadawanie programu telewizyjnego za pomocą sieci nadawczych dotychczas użytkowanych przez Polskie Media SA (TV 4).

26 lipca 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała wyborów uzupełniających do składów rad nadzorczych radiofonii publicznej. W związku z rezygnacją złożoną przez dotychczasowego członka rady nadzorczej spółki „Radio Merkury” SA w Poznaniu KRRiT powołała p. Szymona Czysza do składu w/w rady nadzorczej. W związku z rezygnacją złożoną przez dotychczasowego członka rady nadzorczej spółki „Polskie Radio” SA KRRiT powołała p. Adama Hromiaka do składu w/w rady nadzorczej.

W bloku spraw koncesyjnych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała dyskusję nad formułą ogłoszenia o możliwości udzielenia koncesji na nadawanie programu telewizyjnego za pomocą sieci nadawczych dotychczas użytkowanych przez Polskie Media SA (TV 4). W związku z wnioskiem koncesjonariusza, złożonym w przeddzień posiedzenia, w sprawie zmiany istniejącej koncesji przez wydłużenie terminu jej wygaśnięcia do 2 lutego 2009 roku, Krajowa Rada postanowiła chwilowo wstrzymać sformułowanie ogłoszenia do czasu dogłębnego wyjaśnienia zagadnień związanych z sytuacją prawną koncesjonariusza. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji postanowiła zlecić wykonanie dwóch ekspertyz prawnych w kontekście nowego wniosku koncesjonariusza. Ponadto członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji dyskutowali nad informacją departamentu programowego, dotyczącą realizacji przez nadawców radiowych i telewizyjnych przepisów dotyczących ochrony małoletnich. Wyniki przeprowadzonego monitoringu wskazują na częste przypadki nieprawidłowości w tej materii polegające np. na zaniżaniu kategorii wiekowych i niewłaściwej kwalifikacji obowiązkowych oznaczeń audycji. Pogarszająca się sytuacja w tym zakresie skłoniła Krajową Radę do podjęcia zdecydowanych zadań: opublikowania stanowiska w tej sprawie, zorganizowania we wrześniu br. konferencji z udziałem nadawców oraz podjęcia działań dyscyplinujących w celu wyegzekwowania obowiązującego prawa.

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji powołała piętnastoosobowe rady programowe w spółkach „Telewizja Polska” SA i „Polskie Radio” SA. Pełne składy osobowe powołanych rad programowych wraz z podjętą uchwałą opublikowane zostały na stronie internetowej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

29 sierpnia 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w części dotyczącej spraw koncesyjnych m.in. rozstrzygnęła postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o zasięgu lokalnym i o charakterze uniwersalnym, zapoczątkowane ogłoszeniem z 15 lipca 2005 roku. Koncesje przyznano dla Radio Sudety Sp. z o.o. przy jednoczesnej odmowie dla pozostałych trzech wnioskodawców. Program będzie rozpowszechniany za pomocą stacji nadawczej zlokalizowanej w Dzierżoniowie w województwie dolnośląskim. Ponadto rozpatrzono wnioski dotyczące zmian technicznych i zmian własnościowych w koncesjach. Omówiono także sytuację w związku z postępowaniem prowadzonym wobec wniosku o przedłużenie koncesji wydanej Spółce Polskie Media SA z siedzibą w Warszawie (Koncesja Nr 236/99-T) na nadawanie programu telewizyjnego TV4. W tej sprawie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji oczekuje na jeszcze jedną zewnętrzną opinię prawną, wstrzymując podjęcie dalszych działań do czasu jej otrzymania. Członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji dyskutowali nad uwagami do poselskiego projektu ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania. Poruszono problematykę nakładających się kompetencji i konstytucyjności projektu w zakresie właściwości w dziedzinie radiofonii i telewizji. KRRiT przyjęła również projekt stanowiska dotyczącego przerywania filmów fabularnych reklamami (wniosek w tej sprawie został przekazany do KRRiT przez Przewodniczącego Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu) oraz projekt opinii dotyczący stanowiska Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych w sprawie produkcji filmów dla dzieci i młodzieży.

12 września 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła m.in. uchwały w sprawie udzielenia koncesji spółce CANAL+ CYFROWY Sp. z o.o. na rozpowszechnianie drogą satelitarną programów telewizyjnych o charakterze wyspecjalizowanym; kulinarnego pod nazwą „KUCHNIA. TV” oraz sportowego pod nazwą „CANAL+ SPORT 2”.

KRRiT przyjęła stanowisko w sprawie ochrony małoletnich widzów programów telewizyjnych (stanowisko publikowane w numerze). W dalszej części posiedzenia omówiono projekt konferencji KRRiT poświęconej realizacji przez nadawców radiowych i telewizyjnych przepisów dotyczących ochrony małoletnich. Rozpatrzono projekt stanowiska KRRiT do poselskiego projektu ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania.

13 września 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła m.in. uchwałę w sprawie udzielenia koncesji spółce ITI Neovision Sp. z o.o. na bezprzewodowe rozprowadzanie programów telewizyjnych oraz uchwałę dla tej samej spółki w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie drogą satelitarną programu telewizyjnego o charakterze wyspecjalizowanym – sportowym pod tymczasową nazwą „SPORT”

W dalszej części posiedzenia Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji omówiła informacje dotyczące: sposobu wykorzystania środków abonamentowych w spółkach radiofonii i telewizji publicznej w 2005 roku i w I kwartale 2006 roku oraz informację o podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych spółek radiofonii publicznej po II kwartałach 2006 roku. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała wyboru uzupełniającego do składu rady programowej Rozgłośni Regionalnej „Radia Lublin” SA. W związku z rezygnacją złożoną przez dotychczasowego członka rady programowej na wakujące miejsce w w/w radzie wybrano pana Andrzeja Miskura.

19 września 2006 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała dyskusję nad kryteriami formułowania warunków (programowych i technicznych) w ogłoszeniach koncesyjnych oraz tekstem Raportu otwarcia. Opracowanie to powstało w wyniku uchwały Senatu RP z 24 maja 2006 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania KRRiT za rok 2005, w której Senat zobowiązuje KRRiT do przedłożenia raportu otwarcia (dokument dostępny jest na stronach internetowych KRRiT). Krajowa Rada przyjęła stanowisko w sprawie zmiany ustalania sposobu podziału wpływów abonamentowych pomiędzy jednostki publicznej radiofonii (tekst publikujemy w Biuletynie). Dokonano także wyboru uzupełniającego do Rady Programowej Oddziału TVP SA w Warszawie w związku z rezygnacją dotychczasowego członka. Nowym członkiem rady został pan Marcin Frydrych.